

Express Zagłębiowski

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Św. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Wesola Nr. 7, tel. 18-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, al. 3 Maja 5, tel. 87; CZELADZ, Bytomska 21; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66

Powstańcy zajęli Geronę

Gen. Miaja przygotowuje się do obrony Madrytu

PARYŻ, 4. 2. Z Burgos donoszą, że w sobotę przed południem wojska powstańcze zajęły Geronę.

Oddziały powstańcze wkroczyły do miasta o godz. 10.30.

Po zajęciu miasta korpus nawarski ruszył niezwłocznie do dalszego natarcia, ścigając przeciwnika, cofającego się w kierunku granicy francuskiej.

BARCELONA, 4. 2. PAT. Wojska powstańcze dotarły do wozła komuni-kacyjnego Vrandes, na północ od Gerony i znajdują się w odległości 33 km. od Figueras.

Na wszystkich innych odcinkach frontu katalońskiego wojska powstańcze czynią również szybkie postępy. Na odcinku Vich powstańcy przekroczyli rzekę Ter, zajęli miejscowość Manlleu i postępują dalej w kierunku północnym. Na odcinku Berri zajęto miejscowości Serchs i Villada. Jak stwierdza generalna kwatera powstańcza, wojska gen. Francs nie znajdują się nigdzie w większej odległości od granicy francuskiej, jak 50 km.

MIAJA

ST. JEAN DE LUZ, 4. 2. — Według doniesień z Madrytu, gen. Miaja polecił wzniesić dookoła całego obszaru, znajdującego się jeszcze w posiadaniu wojsk rządowych umocnienia. Na niektórych odcinkach umocnienia te sięgają mają na kilka kilo-

metrów w głąb kraju.

PARYŻ, 4. 2. PAT. Havas donosi z Perpignan, iż dotychczas przekroczyło granicę francuską około 80.000 uchodźców hiszpańskich, w tym 60.000

kobiet, 13.000 dzieci oraz 200 starców w wieku ponad 55 lat. Wszyscy zostali oni ewakuowani w głąb Francji. Dość należy, iż poza tym internowano w pobliżu granicy około 15.000 wojsko-

wych z armii republikańskiej, oraz 570 reg osób, co do których obywatele francuscy zgodzili się udzielić gwarancji.

Kryzys gabinetowy w Jugosławii

z powodu niezatawienia sprawy chorwackiej

Stojadinowicz

PARYŻ, 4. 2. PAT. Agencja Havasa donosi z Białogrodu, że premier Stojadinowicz zgłosił dymisję całego gabinetu.

W łonie gabinetu premiera Stojadinowicza powstał kryzys. 5 ministrów podało się do dymisji, wśród nich: 2 mahometan — Mehmed Spaho, minister komunikacji, Džafer Kulenowicz — minister bez teki, 2 Słowen-

ców — Miho Krek — min. robót publicznych, Fran Snaj — min. bez teki i Serb — Dragisza Cwetkowiez — minister opieki społecznej, przywódca organizacji robotniczej.

Pięciu ministrów słoweńskich i mułmańskich, którzy zgłosili swą dymisję wystosowali do premiera Stojadinowicza list, tłumacząc swą dymisję koniecznością rozwiązania sprawy u gody z Chorwatami, czego rząd w obecnym składzie nie mógł uczynić.

Zlikwidowanie zuchwałej szajki przemysłniczej

W Sosnowcu mieściła się składnica przemycańczego towaru

CHORZÓW, 4. 2. Niebywałym sukcesem może się poszczycić chorzowska straż graniczna, której w tych dniach udało się zlikwidować jedną z największych szajek przemysłniczych na Śląsku, przy czym aresztowano całą bandę złożoną z 20 członków.

Od dłuższego już czasu grasowała nieuchwytna szajka, która przemycała z Niemiec do Polski wielkie ilości sacharyny, zapalniczek, kamyków zapalowych oraz różne drobniaczki. Przemycany towar rozwożono później po całej Polsce. Przez długi czas straż graniczna nie mogła wpaść na trop zakonspirowanej szajki, aż w ostatnich dniach udało się wysledzić hersztów bandy i zlikwidować całą szajkę.

Są nimi Szmul Erstenhan z Sosnowca, jego żona Ryłka oraz bracia Karol i Emil Litenkowie z Rudy. Na usługach hersztów stało 16 znanych w Rudzie przemytników.

Przemycnicy przekraczali zieloną gra-

nicę w białych płaszczach, na polu obok szybu „Leona” w Rudzie, skąd następnie przemycany towar przewożono do mieszkania Szmula Erstenhana w Sosnowcu.

Z mieszkańca herszta wysłano towar do różnych miejscowości na terenie kraju. Wszystkich przemytników wraz z hersztami osadzono w aresztach w Sosnowcu i Będzinie, gdzie oczekują na rozprawę sądową.

W mieszkaniach przemytników znaleziono kilkadziesiąt kilogramów sacharyny, kilka kilogramów kamieni do zapalniczek oraz blisko 200 zapalniczek.

Zaznaczyć należy, że Szmul Erstenhan i jego żona są zawodowymi przemytnikami

mi i zostali już swego czasu za przemytnictwo wydaleny z pasa granicznego przez Dyr. Policji w Katowicach.

KONCESJONOWANE KURSY KROJU, SZYCIA I MODELOWANIA

zatwierdzone przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, pod kierownictwem Mi strzyni

Anny Szczepańskiej dla przyjezdnych ulgi, niezamownym ustępstwa, po ukończeniu świadectwa prawnego. — Zapisy codziennie w kancelarii SOSNOWIEC (Wawel) Legionów 28, Również zapisy uczennie do egzaminu czeladniczego Izby Rzemieślniczej.

Polacy na trzecim miejscu W BERLINIE.

Na zakończenie zawodów konna w Berlinie w konkurencji międzynarodowej rozegrano konkurs o puchar narodów i puchar Hitlera.

Zwyciężyła ekipa niemiecka 18 pkt. karaych, 2) Włochy 24,5 pkt., 3) Polska 25,5 pkt., 4) Francja, 5) Belgia, 6) Szwecja

—oOo—

Dyrektor oskarżony O SPRZENIEWIERZENIE 27.000 ZŁ.

KATOWICE, 4. 2. W niedługim czasie przed sądem okręgowym w Katowicach stanie Witold Ostrowski (Sosnowiec, ul. Reymonta 30), dyrektor oddziału katowickiego firmy „Nasz Sklep Urania”, oskarżony o sprzeniewierzenie zgórą 27.000 złotych.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skórnych „POMOC”
SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31
Czynna 11-1 i 5-9 pp., w święta 11-1
Tel. 61-609

Mistrzostwa Europy W JEZDZIE PARAMI.

W Zakopanem odbyły się mistrzostwa łyżwiarskie Europy w jeździe parami. 1) Herber — Baier (Niemcy), 2) rodzeństwo Pausiu (Wiedeń), Kalusowie (Polska) na piątym miejscu.

Dobry start polskich hokeistów

Polska--Holandia 9:0 (3:0, 2:0, 4:0)

Wczoraj hokejowa reprezentacja Polski rozegrała w Bazylei (Szwajcaria) swój pierwszy mecz o mistrzostwo świata z Holandią.

Polacy po pięknej grze pokonali w wysokim stosunku 9:0 swego przeciwnika. Poszczególne tereje (3:0 2:0 4:0). Bramki zdobyli: Wołkowski 3, Burda 2, Urzon, Jarecki, Kowaleki i jedna samobójcza.

Dzięki temu zwycięstwu Polska dosta-

ła się do półfinału, gdyż dzisiejszy mecz z Kanadą jest tylko formalnością.

Inne wyniki są następujące:

- KANADA — HOLANDIA 8:0
- CZECHOSŁOWACJA — JUGOSŁAWIA 2:0
- AMERYKA — ITALIA 5:0
- WEGRY — BELGIA 8:1
- CZECHOSŁOWACJA — LOTWA 9:0
- NIEMCY — FINLANDIA 12:1

PROGRAM DZISIEJSZYCH ROZGRYWEK.

- Niedziela 5 bm. w Bazylei, godzina 10.30 Polska — Kanada, godzina 15 Ameryka — Finlandia, godz. 16.30 Niemcy — Italia
- W Zurychu, godzina 10.30 Lotwa — Jugosławia, godz. 15 Anglia — Węgry, godz. 20.30 Szwajcaria — Czechosłowacja

Tajemniczy wybuch w fabryce

10 tysięcy agentów policyjnych pilnuje elektrowni, dworców itp. w Anglii

LONDYN, 4. 2. Około 10 tys. agentów policyjnych pilnuje obecnie wszystkich elektrowni, gazowni, stacji kolejowych oraz dworców kolei podziemnej, celem uchronienia tych obiektów przed dalszymi zamachami bombowymi.

Kierownictwo Scotland-Yard'u na wiązało bezpośredni kontakt z wszystkimi urzędami policji. Policja londyńska posiada tajne dokumenty, świadczące o tym, że terroryści ukryli w Londynie i okolicy setki ton materiału wybuchowego oraz amunicji.

Dziś rano o godz. 4 nastąpił w fabryce aparatów elektrycznych w miejscowości Slough, w środkowej Anglii, gwałtowny wybuch który spowodował groźny pożar. Bliższe szczegóły dotychczas nie są znane, albowiem władze policyjne odmawiają jakichkolwiek wyjaśnień. Przypuszczalnie wybuch ten jest dziełem terrorystów irlandzkich.

Fabryka w Slough wyrabiała aparaty elektryczne dla lotnictwa brytyjskiego.

W związku z ożywieniem akcji terrorystycznej w Londynie panuje wielkie podniecenie.

Rewizje

LONDYN, 4. 2. PAT. Wszystkie stacje kolei podziemnej i ważniejsze obiekty Londynu chronione były w ciągu

ostatniej nocy przez specjalne oddziały policji tajnej i mundurowej.

W ciągu wczorajszego wieczora policja przeprowadziła rewizję w mieszkaniach 120 Irlandczyków, podejrzanych o działalność terrorystyczną.

W ogrodzie jednego z domów znaleziono 7 bomb, z czego 5 załadowanych oraz zapasy amunicji. W Manchesterze przeprowadzono również szereg rewizyj w poszukiwaniu zamachowców.

Aresztowanie zamachowca W LONDYNIE.

LONDYN, 4. 2. PAT. Na skutek dochodzeń, przeprowadzonych przez policję, aresztowano jednego osobnika pod zarzutem udziału w zamachach, dokonanych na stacji kolei podziemnej Leicester Square i Tottenham Court. U osobnika tego znaleziono materiały wybuchowe

Kawalerzyści z własnymi końmi korzystać będą z szeregu ulg

Ukazało się rozporządzenie ministra Spraw Wojskowych, wprowadzające nowe warunki w odbywaniu służby wojskowej w kawalerii dla pewnej kategorii poborowych i ochotników.

W myśl tego rozporządzenia, do służby w kawalerii mogą się zgłaszać poborowi lub ochotnicy z własnymi końmi. Odowiążą wówczas służbę w czasie znacząco skróconym, bo tylko w ciągu 12 miesięcy

rozłożonych na przestrzeni 4-ech lat na szereg okresów jedno lub kilkumiesięcznych. Okresy te dobrane są w ten sposób by nie odrywać rolników od ich pracy w najpilniejszych sezonach.

Poza skróconym czasem służby rozporządzenie przewiduje szereg innych, ważnych ulg i udogodnień dla poborowych i ochotników zgłaszających się do służby w kawalerii z własnymi końmi.

Sensacyjne doniesienia czeskiej agencji

Węgry, Siedmiogród i Rumunia pod berłem króla Karola?

Agencja Centropress, odzwierciedlająca oficjalne poglądy rządu praskiego, przynosi w swoim serwisie rozsyłanym zagranicą sensacyjne doniesienie z Budapesztu o istniejących urzędowych planach rozwiązania węgierskich żądań rewizjonistycznych w stosunku do Rumunii.

Według tych rewelacji opinia węgierska oczekuje w najbliższym czasie uwzględnienia jednego z trzech planów rewizjonistycznych. Mówi się o rewizji mniejszej, rewizji większej i rewizji zupełnej.

Plan rewizji mniejszej przewiduje przyłączenie miast i powiat Satu Mare Oradea Mare Arad i Timisoara do Węgier, jak również szerokie upraw-

nień dla pozostałej mniejszości węgierskiej w Rumunii.

Rewizję większą planuje hrabia Bethlen, według którego od Rumunii należałoby odebrać cały Siedmiogród, który stałby się krajem autonomicznym, w którym rządząliby Węgrzy wraz z Sasami i Rumunami. Węgry obliczają, że w Rumunii liczy mniejszość węgierska 2.400.000 dusz. Takie rozwiązanie, proponowane przez Bethlena popierane jest przez szerokie kręgi polityczne, które gotowe są nawet dla realizacji tego planu ponieść pewne ofiary.

Z zwiększonych Węgier, autonomicznego Siedmiogrodu i mniejszości Rumunii, zdaniem tych rewizjonistów

miałoby być utworzone trójstronne państwo, połączone jedną personalną koroną króla Karola.

Nie można powiedzieć czy większość opinii węgierskiej zachwycona jest takim rozwiązaniem. Przeciwni wzywają się temu planowi zwłaszcza ci, którzy wciąż jeszcze marzą o ewentualnej, tj. o osiągnięciu granic Węgier przedwojennych.

8 żywych pochodni

NA SKUTEK WYBUCHU BENZYNY

W mieszkaniu jednego z inżynierów firmy H. Cegielski 8 w Bzszowie robotnicy czyściło posadzkę pokoju benzyną. Z otwartych drzwi napalonego pieca wypadła iskra, która spowodowała wybuch benzyny.

Pokój momentalnie stanął w płomieniach. Wszystkie robotnice zostały ciężko poparzone i przemieniły się w „żywe pochodnie”.

Przybyła straż pożarna i zlokalizowała ogień, a Pogotowie Ratunkowe przewiozło wszystkie 8 robotnic do szpitala powszechnego, gdzie jedna z nich, Agata Pietrucza na skutek odniesionych poparzeń zmarła, a druga, Rozalia Wołosz, walczy ze śmiercią.

O sile wybuchu świadczy fakt, że jedyna ze ścian pokoju zawaliła się.

Skazany na 2 lata więzienia

USILOWAŁ POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO

Jan Smetek lat 28 mieszkaniec kłoni Markowizna pod Zawierciem, przed niedawnym czasem skazany został przez sąd okręgowy w Sosnowcu na 2 lata więzienia za pobicie swego przyjaciela.

Przejęty wyrokiem usiłował onegdaj popełnić samobójstwo.

Bydąc w stanie pijanym dobył z kieszeni rewolweru, na który nie posiadał zezwolenia i strzelił sobie w łowę. Wypadek ten miał miejsce pod jego własnym domem.

W stanie ciężkim przewieziono desperata na kurację do szpitala ubezpieczalni Społecznej.

Wychwyt w wytwórni amunicji W REMBERTOWIE.

Onegdaj w wytwórni amunicji w Rembertowie przy nabijaniu amunicji nastąpił wybuch, który pociągnął za sobą ofiary w ludziach: trzech zabitych i kilkunastu rannych.

Przyczyny wybuchu są badane przez komisję fachową i władze śledcze.

LOS Y

do I-ej kl. 44 Loterii są już do nabycia

W SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURZE

St. HLAWSKIEJ
w Sosnowcu, 3 Maja 23

I W ODDZIAŁACH:

W BĘDZINIE, Małachowskiego 1
W DĄBROWIE G., 3-GO MAJA 2
W ZAWIERCIU, 3-GO MAJA 3
W GRODZCU, LEGIONÓW 3.

Ostre wystąpienie min. Hessa

orzeciwno politykom amerykańskim

HESS.

BERLIN, 4. 2. — Z okazji inauguracji pod Dortmundem wielkiego liczącego 4.500 mieszkańców, osiedla wygłosił obojętne przemówienie zastępca kanclerza min. Rudolf Hess.

Hess zwrócił się w swoim przemówieniu w ostrej formie przeciw twierdzeniom polityków amerykańskich, iż granica Stanów Zjednoczonych leży nad Renem.

Hess twierdzi iż faktyczną granicą Rzeszy są fortyfikacje niemieckie na zachodzie, nie zaś Ren i zapewnił, że żaden żołnierz obcego państwa nie przejdzie przez te fortyfikacje.

Równocześnie Hess dawał politykom amerykańskim rady, aby zamiast łamać sobie głowy nad tym, gdzie leży granica Stanów Zjednoczonych, zajęli się własnym narodem i przłożyli rękę do usunięcia niemożliwej sytuacji społecznej i kulturalnej w jakiej żyją szerokie masy narodu amerykańskiego.

Apel Niemiec DO PAŃSTWA AMERYKI PÓLNOOCNEJ.

BERLIN, 4. 2. — „Völkischer Beobachter” zwraca się z apelem do państwa Ameryki Południowej, aby nie dawały posłuchu szerzonym ze Stanów Zjednoczonych pogłoskom co do rzekomych zamiarów zaborewch Rzeszy w

stosunku do tych krajów

Pismo zapewnia, iż wszystkie te wiadomości wyssane są z palca i że Niemcy posiadają całkowite zrozumie-

nie dla konieczności życiowych państw południowo-amerykańskich. Więcej — posiadają zrozumienie dla ich usroju i kultury.

Poprawki do projektu rozporządzenia o pborze podatku dochodowego w formie ryczałtu na lata podatkowe 1939 i 1940

Zarząd Związku Izb Rzemioslniczych uchwalił do projektu rozporządzenia min. skarbu o pborze podatku dochodowego w formie ryczałtu na lata podatkowe

Skazanie komunisty

NA DOŻYWOTNE WIEZIENIE

Sąd Okręgowy w Lucku na sesji wyjazdowej w Horochowie, rozpatrywał sprawę dwóch wywrotowców: 28-letniego Omeliana Godyka i Teodora Czarnieckiego, lat 26, mieszkańców Bludowa powiatu horochowskiego, oskarżonych o nałożenie do komunistycznej partii znaczonej Ukrainy, oraz zabójstwo jednej osoby i zranienie kilku innych. Obaj oskarżeni zajmowali wysokie partyjne stanowiska, a Godyk w końcu został członkiem okręgu „Mopru” w Lucku.

W wyniku rozprawy sąd skazał Omeliana Godyka na dożywotnie więzienie a Teodora Czarnieckiego na 8 lat więzienia

Plan oświatowy

Konferencja oświatowa, zwołana do Warszawy z inicjatywy ZNP, która zgromadziła przedstawicieli 92 organizacji oświatowych, społecznych, zawodowych itp., powzięła jednomyślną uchwałę w wyniku referatu prof. Kalinowskiego nast. treści:

„Skarby kultury narodowej, w szczególności nauki, powinny być jednakowo dostępne dla wszystkich obywateli państwa, a o poziomie wykształcenia, osiąganego przez poszczególne jednostki poza minimum obowiązującym wszystkim, decydować winno nie pochodzenie lub stan majątkowy, lecz kwalifikacje duchowe tych jednostek.

2) Nauka w szkołach samorządowych i państwowych na wszystkich poziomach winna być bezpłatna. Poza obowiązującą dla wszystkich szkołą powszechną, szkoły te, powiązane ze sobą zasadą jednolitości, winne być dostępne dla jednostek odpowiednio uzdolnionych. Źródłem środków na utrzymanie wszystkich szkół winien być odpowiednio zbudowany system podatkowy, który najbardziej obciążałby nie tych, którzy mają najwięcej dzieci, lecz tych, którzy posiadają najwięcej bogactwa.

3) Podstawa całokształtu szkolnictwa winna być obowiązująca dla wszystkich dzieci 7-klasowa (co najmniej) szkoła powszechna, charakterze ogólnokształcącym. Szkolnictwo średnie i zawodowe, łącznie z kursami dokształcającymi, winno stanowić wyższy szczebel nauki dla tych, którzy ukończyli szkołę powszechną. Powstaniu sieci 7-klas. szkolnictwa powszechnego towarzyszyć musi utworzenie odpowiedniej sieci przedszkoli.

4) Wszyscy nauczyciele zarówno szkół powszechnych jak i średnich, z wyjątkiem techników rzemieślniczych winni posiadać fachowe wykształcenie pedagogiczne o poziomie uniwersyteckim. Do czasu ustalenia się takiego stanu rzeczy nauczyciele czynni, nie posiadający tego cenzusu winni mieć możliwość podniesienia swych kwalifikacji za pomocą specjalnie do tego organizowanych kursów wzgl. urlopow dla uzupełniających studiów na uniwersytetach.

5) Stanowisko materialne i społeczne nauczycieli winno być podniesione do takiego poziomu by zapewnił nauczycielski mógł się stać pożądanym dla społeczności w kierunku tej pracy ludzi, a już w żadnym razie stanowisko nauczyciela nie może być gorzej niż w innych zawodach intelektualnych.

6) W szkolnictwie wyższym stanowiska profesorów, docentów i asystentów winny być obsadzone przez odpowiednio wykwalifikowane siły, i w ten sposób zabezpieczone materialnie, by mogli te osoby spokojnie oddawać się swej pracy i dążyć do coraz większej doskonałości.

Dalsze uchwały dotyczą podtrzymania i podnoszenia rodzimej twórczości naukowej przez załadowanie specjalnych instytucji badawczych, postulatu, aby wszystkie szkoły państwowe i samorządowe miały własne gminy, odpowiednio urządzone i zaopatrzone w pomoce naukowe aby przy pomocy odpowiednich związków samorządowych zostały wydane polskie.

Min. Oświaty winno w ciągu 3 lat opracować szczegółowy plan zarówno czynności jak i wydatków, związanych z realizacją takiego szeroko pojętego planu oświatowego, z zaplanowaniem tej realizacji na okres lat 10, przy czym czynniki niezbędne na to funduszu iś wiana z normalnego odpowiednio zwiększonego budżetu Min. Oświaty (w samorządach — wydziałach oświaty) część (jak np. przeznaczona na budowę two szkół) nie ze specjalnie na ten cel stworzonego wielkiego funduszu inwestycyjnego. Budżet Min. Oświaty w r. bież. i paru najbliższych latach winien być podniesiony w zaokrągleniu o 100 milionów zł. w stosunku do projektowanego. W przeświadczeniu, iż rząd jest i musi pozostać głównym czynnikiem

Na froncie politycznym

OGÓLNOPOLSKA ODPRAWA „FALANGI”

Jak się dowiaduje agencja Kabel, kierownictwo „Falangi” przygotowuje obecnie ogólnopolską odprawę działaczy grup ONRowskich do Warszawy. Odprawa ta będzie miała charakter wielkiego zjazdu. Poza politycznym przemówieniem Piaseckiego, ma być na odprawie odczytana i uchwalona rezolucja w aktualnych sprawach polityki wewnętrznej.

NOWELA POSŁA BUDZIŃSKIEGO.

Jak informuje agencja Kabel, w tych dniach poseł Dudziński złożył ma do łaski marszałkowskiej projekt nowelizacji ustawy antymasońskiej. Potrzebne podpisy uzyskał p. Dudziński od posłów Klubu Niezależnych.

PRZYGOTOWANIA DO KONGRESU

Związek Młodej Wsi prowadzi energiczne przygotowania do Kongresu tej organizacji. Oddziały terenowe urządzają zebrania na których dokonywują wyboru delegatów na Zjazd. Organizatorzy obliczają, że w obradach na kongresie weźmie udział około 200 delegatów. Kongres ma zaszczyścić swą obecnością Minister Rolnictwa Reform Rolnych p. Juliusz Poniatowski oraz zaproszeni goście innych organizacji młodzieży.

Drogi na pierwszemu miejscu po armii w hierarchii potrzeb

Min. Ulrych o pomocy państwowej dla budowy dróg gminnych

W Warszawie odbył się 2-dniowy zjazd delegatów gminnych Ligi Drogowej. Na uroczystość otwarcia przybyli pp. min.

Przewodzący Grypnie tabletki Togal

komunikacji, Ulrych, wicemin. Bobkowski, b. min. F. Świtalski, prezes Tyszkiewicz, liczni przedstawiciele władz i organizacji oraz kilkuset delegatów gminnych z całej Polski.

W przemówieniu powitalnym, prezes rady głównej Ligi, wicemin. Bobkowski podkreślił rozmiary naszych zaniedbań drogowych. Do walki z tymi zaniedbaniami zorganizowała społeczeństwo przed 5 laty Liga Drogowa. Min. Bobkowski kończy spelem „o dobre drogi w Polsce Mocarstwowej, w której nie ma miejsca dla dróg złych”.

W krótkim rysie omówił pożyteczną działalność Ligi prezes zarządu Stefan Tyszkiewicz, nawiązując na wstępie do smutnych perspektyw drogowych w latach 1932/33. Mówca wspomina o doniosłych rezultatach ankiety szarwarkowej, dalej mówi o uryskaniu ulg taryfowych dla kolejowego przewozu materiału kamiennego, o z górą stu tysięcy frekwencji wystawy drogowej w 1935 r. itp. Szczególną opieką otoczyła Liga szlak drogowy Marszałka Piłsudskiego: Zakopane — Kraków — Kielce — Warszawa — Wilno — Zurych, doprowadzony dziś do najwyższego poziomu przez Min. Komunikacji. Jednocześnie prowadzi Liga intensywną akcję w terenie przez swych delegatów gmin

nych, których ilość przekracza dziś 1000. Dzięki tej współpracy można było, w listopadzie r. ub. rzucić hasło budowy dróg dla uczczenia 20 i 25 rocznicy odzyskania Niepodległości. Akcja ta ma dać do 15.000 km. twardych dróg gminnych.

Hasło wyciągnięcia wsi polskiej z błota, rzucone przed rokiem przez p. min. Ulrycha — mówi dalej prezes Tyszkiewicz — będzie jeszcze aktualne przez dziesiątki lat”.

W obecnej niepomysłnej sytuacji drogowej, jedyny sukces — to zapowiedź wicepremiera Kwiatkowskiego, iż drogi zajmą pierwsze miejsce po armii w hierarchii potrzeb państwowych, wysuwając się na czoło drugiej 3-letniej inwestycyjnej. Fachowcy określają, dzisiejsze potrzeby utrzymania i rozbudowy sieci dróg państwowych na 165 mln. złotych rocznie, gdy obecnie przewiduje się zaledwie połowę tej sumy... A tymczasem zamiast 30 cm. grubości szosy przeciętnie mamy tylko 9—11 cm. Przemówienie kończył apel o powiększenie subwencji na budowę dróg.

Odpowiadał krótko min. Ulrych nawołując do pomnażania 5-letniego dorobku Ligi. Minister podkreślił doniosłe znaczenie tworzenia spółek drogowych, które winny się znaleźć w każdej gminie wiejskiej. Zakończył swe przemówienie min. Ulrych zapowiadając stopniowego zwiększania pomocy państwa na budowę dróg gminnych.

W ciągu 2-ech dni obrad uczestnicy zjazdu wysłuchali szeregu referatów fachowych z dziedziny budowy dróg.

ZAMIADAMIAM SZ. KLIENTELE!

Ze już nadeszły nowe wzory na sezon wiosenno - letni materiałów:

Na ubrania, kostiumy, płaszcze damskie i męskie, oraz wszelkiego rodzaju wełny i jedwabie na suknie damskie

SKŁAD MATERIAŁÓW WŁOKIENNICZYCH WŁ. BOROWIECKI

SOSNOWIEC, 8-GO MAJA 29 — TELEF. 63047.

Na szpaltach pism

Przed konferencją w Londynie

Na konferencji żydowsko angielsko - arabskiej w Londynie rozstrzygnięto się, czy i w jakim stopniu otwarte zostaną bramy Palestyny dla emigrantów żydowskich. Żydowski „Nowy Dziennik” ma nadzieję, iż delegaci

żydowscy przekonają Anglię, iż w Palestynie stanowią konkretną realną rolę. To też powinni się odwoływać nie do sentymentów, ale do poczucia realizmu.

„Jeśli komu przypadała w tej chwili rola odwołania się jednak do czynnika emocjonalnego, którego znaczenia bynajmniej lekceważyć nie należy, to — całej peryferii ruchu syjonistycznego, a szczególnie 3-milionowemu żydostwu polskiemu najbardziej interesowemu w pomysłnym rozwiązaniu problemu palestyńskiego. To też sądzimy że okres najbliższych kilku dni jakże dzieła nas od otwarcie konferencji londyńskiej, po

w realizacji wyszczególnionego planu oświatowego, lecz że w tym wielkim dziele winien współdziałać cały naród, zebrani deklarują ze swej strony gotowość wszelkiej w rządzie współpracy w tym kierunku, o ile będzie ona uznana ze strony rządu za potrzebną i pożądaną”.

WYNIKI PRACY
PKO
w r. 1938

IŁOŚĆ STAŁYCH KLIENTÓW **3.633.374**

SUMA WKŁADÓW **zł 1.094.000.000**

LOKATY **zł 1.017.600.000**

OBROTY **zł 40.000.000.000**

PKO — Pewność — Zaufanie

Kolektura Loterii Klasowej

Zenon Salski

Będzin, Sączewska 13
tel. 71760

Poleca losy do klasy 1-szej 44 Loterii

winien być wykorzystany dla masowej akcji propagandowej, która zmanifestować ma nasze niezłomne żądanie otwarcia bram Palestyny i pełnej realizacji naszych dążeń do utworzenia państwa żydowskiego w Palestynie. Przeprowadziliśmy już nieraz w podobnych okolicznościach wielkie masowe akcje protestacyjne”.

Kronika tygodniowa

Nieustające braterstwo

767 Milwaukee Avenue
Chicago, Illinois

dnia 16-go grudnia, 1939 r.

Tow. Pomocy Polonii Zagranicznej
w Będzinie

Szanowni Panowie:

Serdecznie dziękujemy za piękny i niezwykły podarek dla Polonii Amerykańskiej w formie urny z ziemią z „trójkąta trzech cesarzy”, który jest symbolem Odrodzonej i Niepodległej i Mocarstwowej Polski.

Urna ta obecnie znajduje się w Archiwum i Muzeum Zjednoczenia Rzymsko-Katolickiego w Chicago

Dziękując jeszcze raz za ten piękny dar, składamy gorące życzenia jaknajwspanialszych rezultatów w ich pracy dla wielkiej przyszłości Rzeczypospolitej Polski.

Z poważaniem

(—) (—)

J. Romaszkiwicz, J. Przydatek,
Przewodniczący, Sekretarz Generalny

Także list nadszedł do Zagłębia z Chicago od Polaków tam zorganizowanych, którym, jak to podawaliśmy, przesała Towarzystwo Pomocy Polonii Zagranicznej obwód w Będzinie dar w postaci urny z ziemią dobytą z historycznego „trójkąta trzech cesarzy”.

Urna ta, artystycznie rzeźbiona w węgla i zaopatrzona metalową tabliczką z odpowiednim napisem złożona zostanie w archiwum i Muzeum Zjednoczenia Polskiego Rzymsko - katolickiego w Chicago. Do daru tego dołączony został na pergaminie adres treści następującej:

AKT POBRANIA ZIEMI

Dnia 4 maja, 1938 r. przedstawiciele ludności Zagłębia Dąbrowskiego: starosta grodzki sosnowiecki Roman Walewski b. marszałek Senatu Antoni Bogucki mecenas Mirosław Lipski i prezes powiatowy Tow. Pomocy Polonii Zagranicznej, Roman Cholewicki pobrali ziemię z młoseca ognia „trójkątem trzech cesarzy” zwanego, gdzie w czasach niewoli na odwiecznie polskie ziemi przemoc trzech najeźdźców: Prus, Austrii i Rosji, granice trzech zaberów ustanowiła, które to granice wolał Józef Piłsudskiego, a męstwem i trudem żołnierza polskiego obalone, zaś ziemię tu, ongi rozdarte-zjednoczone i Polsce na wieczne czasy oddane zostały.

Ziemia ta w urzęz z węgla, symbolu pracy Zagłębia Dąbrowskiego, zamknięta została.

Sosnowiec dn. 4 maja 1938 r.

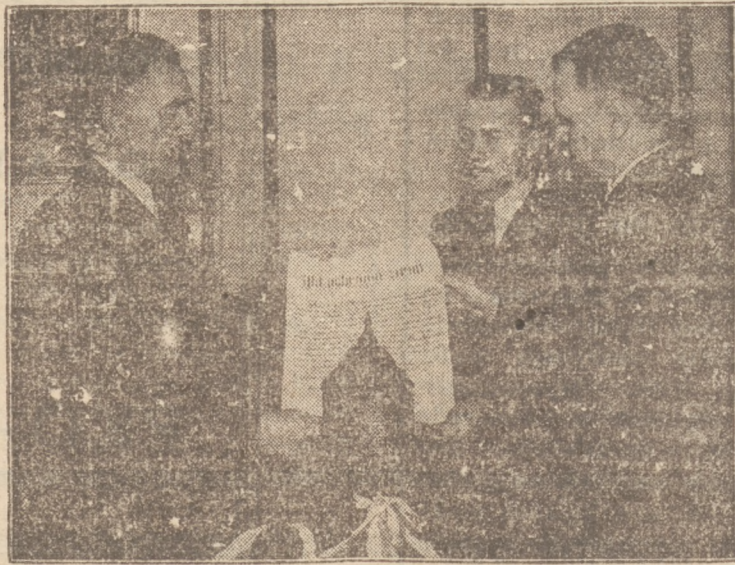
Tow. Pomocy Polonii Zagranicznej
Zarząd Obwodu w Będzinie
ROMAN CHOLEWICKI
ROMAN WALEWSKI
ANTONI BOGUCKI
MIROSLAW LIPSKI

W taki sposób nawiązana została ser-

deczna łączność Zagłębia Dąbrowskiego z oddalonymi o tysiące kilometrów braćmi naszymi, których los zagwał na inną część świata, oddzielił od Ojczyzny oceanami.

Teraz przesłano im symbol nasycony krwią naszą i ciężką, kopalnianą pracą. W skromnej urnie zamknięto braterskie

my ile to groszków uzyskali kwestarze, zacierając na Polaków z zagranicy. Przypomnijmy, jak to opornie idzie każda akcja, każda impreza mająca na celu zebranie funduszy dla naszych emigrantów. Przypomnijmy, jakie to podarte i zniszczone, nie nie warte książki ofiarowywa-

AKT WREZCZENIA ZIEMI „TRÓJKĄTA TRZECH CESARZY”
MUZEUM POLONII

Od lewej ku prawej: red. Józef Przydatek, Sekretarz Rady Polonii Amerykańskiej, Mieczysław Haman, Kustosz Muzeum i p. Józef J. Bawc, Generalny Sekretarz Zjednoczenia Polskiego Rzym.-kat. Wiceprzewodniczący Rady Polonii Amerykańskiej.

uczucia polskiego robotnika, któremu los naszych emigrantów tak samo leży na sercu, jak jego los własny, który dobrze rozumie, że im tam, oddalonym ciągle potrzebna jest pomoc i słowa wiary, słowa pociechy i słowa gorących zapewnień nieustającego braterstwa.

Ale — powiedzieć i to sobie trzeba — uczucia choćby najkłębsze, lecz nie podarte czynami nie wielkie mają znaczenia. Uderzmy się w piersi i przypomnij-

my dla dzieci Polaków tonących w morzu obcości.

Są to gżechy, które przykro przypominac zwłaszcza dziś, w dniu Polaka Zagranią uroczyste obchodzonym w całym kraju.

Niespożyta i nieugięta siła naszych braćmi musi znaleźć oparcie w pamiętającej o nich zawsze Macierzy i ofiarności obywatelskiej.

WITOLD MAJCHROWSKI

Przyczygi

POMOC

Czemu to tak nam weszło w krew, że o wszystkim, a szczególnie z płaceniem wyczekujemy na ostatni termin, na ostatnią niemal godzinę? Może ludzimy się, że może tym razem upiecie się nam i nie będziemy musieli płacić?

Idzie o Pomoc Zimową.

W żadnym roku akcja ta nie szła tak opornie, jak w tym. Każdy się ociąga, od zżada na następny termin, zżyma się, że niby niewiadomo za co płaci.

Mało tego. Wielu jest takich, którzy do zgłaszających się kwestarzy wymyślają w najordynarniejszy sposób, groząc nawet pobiciem. Nazwiska tych „uswiadomionych obywateli” są w naszym posiadaniu. Jest to długa lista mieszkańców Maczek i Kazimierza. 80 nazwisk. To już ma swoją społeczną wymowę.

Narazie zatrzymamy tę listę przy sobie. Pragnielibyśmy bowiem nie wyczerpywać ostatecznych środków. Chcemy raczej poczekać, gdyż wierzymy, że ludzie ci zrozumieją jakie są ich obowiązki i należną kwotę wpłacą na Pomoc Zimową dla bezrobotnych.

Pragniemy przerwać smutną tradycję „czarnych list”. Może nam się tego roku uda?

—oO—

Przy głośniku

WIERZ FREDRY NA MILIONIE
ANTEN

Począwszy od jesieni 1937 roku Polskie Radio nadaje stale w odstępach mniej więcej miesięcznych audycje poświęcone twórczości komediowej Aleksandra Fredry. Audycje te, podobnie jak audycje chopinowskie, są już stałą pozycją programów radiowych i cieszą się wśród radiostuchaczy ogromnym powodzeniem.

Radiowe audycje fredrowskie dają możliwość słuchaczom, rozsiadanych po całej Polsce usłyszenia znakomitych komedii, w dobrym aktorskim wykonaniu, zapoznanie się z twórczością tego świetnego pisarza, z jego humorem i celnym dowcipem, jakże jeszcze do dziś nieraz aktualnym.

Spośród licznych nadanych dotychczas przez radio komedii Fredry wspomnieć należy przede wszystkim „Zemsta” i „Dożywocie”, dalej „Cudzoziemczyzna”, „Gwałtu co się dzieje”, „Męża i żonę”, „Odludków” i poetę oraz mało znaną komedijkę, rozgrywaną w czasie rzymskiej podroży pociągami p. t. „Od Przemysła do Przasnysza”.

Dziś wystawia Teatr Wyobraźni o godz. 17-ej znakomitą „Ciotnię”.

Audycje fredrowskie nadawane były przeważnie z Warszawy, poza tym z Poznania, Katowic i Lwowa. Zwykle poprzedzane były krótkimi prelekcjami, wyjaśniającymi treść, podłoże, znaczenie i dzieje każdego utworu. Do opracowania tych krótkich prelekcji o Fredrze Polskie Radio zaprosiło tak znakomych krytyków, jak prof. Krchawski, dr. Tadeusz Boy-Zeleński i Adam Grzymała-Siedlecki.

Przez niezmiernie staranne i troskliwe przygotowanie, radiowe audycje fredrowskie są mocną, kulturalną pozycją w programie radiowych, pełną doniosłego znaczenia. O tym jak audycje te bardzo były potrzebne, najlepiej chyba zaświadcza liczne listy, nadsyłane do Polskiego Radia w związku z tymi audycjami i żywy odzew z jakim się każda fredrowska audycja spotyka.

—+X+—

Dzień „Polaka zagranicą”

W DĄBROWIE

W związku z „Dniem Polaka z zagranicą” odbędzie się w Dąbrowie w dniu dzisiejszym uroczyste obchody. O godz. 2.30 odbędzie się nabożeństwo z okolicznościowym kazaniem. O godz. 5 p. p. w sali Resursy urządzona zostanie akademicka, na której referat o Polonii Zagranicznej wygłosi prof. A. Majewski. Następnie koncertować będzie orkiestra związku rezerwistów przy fabryce Zieleniewskiego i śpiewać będą chóry Twa Muzycznego „Lutnia” i szkoły powszechnej Nr. 5.

Café-Restaurant
„SAVOY”
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.
Tel. 61-901 62-735 Podziemia 62-791.

PUBLICZNY POKAZ, JAK SIĘ PRACUJE W STUDIO

Dnia 5. II. 1939 w KAWIARNI „SAVOY” odbędzie się PO RAZ PIERWSZY w Sosnowcu

PODWIECZOREK PRZY MIKROFONIE

z udziałem 32 najpopularniejszych ARTYSTÓW - WYKONAWCÓW Rozgłośni Katowickiej. 18 osób orkiestry pod dyr. JAROSŁAWA LESZCZYŃSKIEGO. HELIŃA HRABI-SZAŁKIEWICZOWA mezzosopran. KRYSZYNA LAMLÓWNA sopran. NIŃA VEITHÓWNA i JERZY TATARKIEWICZ wesołe dialogi i recytacje, CZWÓRKA ŚLĄSKA pod kier. LEO POLDA JANICKIEGO, TRIO AKORDEONISTÓW, KONSTANTY SMARZUCH solista na vibraphonie, ADAM BRYZEK akompaniator, JANUSZ WOŹNIAKOWSKI konferansjer. W przerwie CHWILA BIURA STUDIÓW (Warszawa). Podczas podwieczorku będą obecni s fotografowani. Początek o g. 17. Konsumcja od osoby zł. 3.—. W WŁASNYM INTRESIE P. T. GOŚCI PROSIMY O ZAJMOWANIE ZAMÓWIONYCH STOLIKÓW przed godz. 17.

„Dzień Polaka z Zagranicą”

w Sosnowcu

Przypadający na dzień dzisiejszy „Dzień Polaka z Zagranicą” stać się ma wielką manifestacją jedności Macierzy z Polonią Zagraniczną.

Komitet w Sosnowcu organizuje dzień zarówno zbiórki ulicznej na Fundusz Szolnictwa Polskiego Zagranicą, jak i poranki poświęcone Polonii Zagranicznej.

Poranek dla młodzieży odbędzie się w sali kina „Zagłębie” o godz. 11-ej — poranek —akademia dla starszego społeczeństwa w sali kina „Patria” o godz. 10.30.

Program poranku dla młodzieży przewiduje okolicznościowe przemówienie, recytacje, śpiewy i film.

W programie poranku dla starszych znajdujemy: przemówienie prezydenta J. Kuczkowskiego, występu chóru pracowników Ubezpieczalni Społecznej pod dyr. p. Sollocha,

recytacje p. K. Vorbrodta, dyrektora teatru miejskiego, popisy taneczne zespołu Towarzystwa muzycznego kop. „Paryż” oraz koncert orkiestry Gwarectwa H. Reana.

Bilety miejsce w cenie 50 i 20 groszy.

Komitet apeluje gorąco do miejscowego społeczeństwa o pełne serce obywatelskiego zrozumienia poparcie wyżej wymienionych imprez.

Niechaj najdrobniejsza nawet ofiara wypełni puszkę kwestarzy, z całą ofiarnością spełniających swój obywatelski obowiązek.

Niechaj dzieci nasze wypełnią salę kina „Zagłębie”, my zaś pośpieszmy do kina „Patria”.

Damy w ten sposób wyraz tej prawdzie, że jesteśmy jednej krwi z braćmi naszymi, rozsypanymi na wszystkich kontynentach świata.

Kawa szczęśliwa kolektura

Nr 136

T. BARTNIK

BĘDZIN, Koltątaja 44

Tel. 71331

poleca losy do I-szej klasy

Zatrzymanie oszusta

W SOSNOWCU

Dnia 1 bm. przez sosnowiecki wydział śledczy został zatrzymany za oszustwo na sumę 2.766 zł. na szkodę Nuty I. Macabumba i innych z Sosnowca — Markus — Mozes From, zam. w Katowicach przy ul. Sienkiewicza 15.

Froma przekazano sędzemu śledczemu w Sosnowcu, który osadził go w więzieniu

Budżet Czeladzi

odzwierciedleniem gospodarki miejskiej

Posiedzenia budżetowe należą do najważniejszych w Czeladzi. Budżet z jednej strony wytycza linię po której ma się porządkować działalność zarządu miejskiego, a z drugiej jest on najlepszym odzwierciedleniem poziomu gospodarki miejskiej. Trochę cyfr zawartych na kilkunastu kartkach papieru, ilustruje dosadnie wszelkie przejawy życia w mieście. Po ilości wydanych pieniędzy można łatwo zorientować się o stanie zamieszkałości jego mieszkańców a zarazem o umiejętnościach gospodarstwa miasta i darzy mieszkańca.

Czeladź należy do rzędu tych jednoosobowych samorządów, które ograniczają swoje wydatki do minimum. Prościej powiedzieć tylko o związaniu końca z końcem.

Poza budową nowej szkoły, która jest zadłużona na 90 tys. zł. poważniejszych inwestycji nie przeprowadza się w mieście. Niektóre zamierzenia znajdują się tylko w sferze marzeń.

Na uwagę zasługują wydatki na roboty publiczne w nadchodzącym okresie budżetowym. Na ten cel przeznaczają się niewiele, gdyż magistrat nie będzie prowadził żadnych robót. Prace ograniczają się będą tylko do remontu niektórych ulic i chodników. Przewidziana w budżecie pożyczka w kwocie 100 tys. zł. z Funduszu Pracy na roboty wodociągowe stoi pod znakiem zapytania. A własny funduszów na realizowanie tego projektu zarząd miejski nie posiada.

W dziale: drogi i place publiczne wśród niektórych radnych budzi zastrzeżenie wydatek w sumie 5.000 zł. na utrzymanie koni miejskich. Przed kilku laty zastanawiano się nad sprzedażą tych koni, ponieważ nie przynoszą one miastu korzyści. Grupa radnych na poprzednim posiedzeniu wysunęła projekt sprzedaży koni z uwagi na to, iż wólni rolników czy adzkiek pragnie odroczyć swe zaległe świadczenia na rzecz magistratu.

Na oświetlenie przeznaczona jest suma

37012 zł. z czego 1.290 zł. przypada na dołatek mieszkaniowy dla nauczycielstwa na pensje dla wóźnych oraz subwencje dla przedszkola i uniwersytetu powszechnego w Czeladzi.

Bardzo niską kwotę, bo 250 zł. wstawiono na popieranie kultury.

Właściwie nie określono bliżej na co pieniądze te będą użyte.

A przecież na tym odcinku, stara pielna pamięć lecz zaniedbana Czeladź ma wiele do zrobienia.

Najważniejszym źródłem dochodów miejskich są podatki.

Wpływy z podatków państwowych przewidziane są w kwocie 177.201 zł. z podatku węglowego kwocie 60 tys. zł.

Nowo opracowany budżet po stronie przychodów i rozchodów zamyka się sumą 470.367 zł.

Delegacja pracowników w ministerstwie skarbu

Ostatnio została przyjęta przez p. wiceministra skarbu p. Kożuchowskiego delegacja Komitetu obrony praw pracowniczych.

Delegacja wskazała p. wiceministrowi potrzebę zniesienia lub też choćby znacznego zmniejszenia podatku specjalnego, wprowadzenia dodatków rodzinnych i lokalnych, przywrócenia wpisów szkolnych, a przede wszystkim utworzenia komisji do spraw pracowniczych przy Prezydium Rady Ministrów, lub też udział organizacyj wchodzących w skład Komitetu w pracach Komisji, powołanej w

Niema szczęścia bez dobrobytu
Jedno i drugie osiągniesz, grając w szczęśliwej kolekturze KAFTALA

Zamówienia na losy do I-iej klasy należy kierować na adres:

W. KAFTAL

KATOWICE, ul. Dyrekcyjna 2

Zamówienia listowne załatwia się odwrotnie.
 Konto w PKO. 304061.

Kaftal to synonim szczęścia!

Min. Skarbu do zmiany ustawy uposażeniowej.

P. wiceminister Kożuchowski odniósł się bardzo przychylnie do postulatów delegatów Komitetu, przedstawił jednak powody, które dotychczas przyczyniały się do utrzymania przez Rząd choćby minimalnego podatku specjalnego. Następnie zdecydowano, że konferencja ta jest wstępna, a w najbliższym czasie odbędzie się druga konferencja, na której zostaną ostatecznie omówione postulaty pracownicze.

Po balu legionowym w Będzinie

Zapowiadany pierwszy bal legionowy w Będzinie odbył się w bardzo miłej i serdecznej atmosferze. Bal „święcił” swą obecnością starosta Józef Boga przedstawił garnizonu będzińskiego z majoriem Mazurkim na czele oraz przeistoczył ciele samorządu m. Sosnowca w osobach pp. prez. Kaczkowskiego i wiceprez. Alstredta z małżonką.

Duszą zabawy był na „Lutygar” p. W. Koralewski, który z nadzwyczajną werwą i humorem prowadził tańce, do których przygrywały 2 orkiestry: jedna garrizonowa pod batutą p. Rottera, druga pod batutą p. Hoffera. P. Koralewskiemu dzielnie pomagał p. Burakowski, który po mistrzowsku poprowadził mazura.

Całość tej imprezy karnawałowej wypadła bardzo ładnie.

Posiedzenie budżetowe Rady Pow. w Będzinie

Dnia 17 bm. odbędzie się budżetowe posiedzenie rady powiatowej powiatu będzińskiego w Będzinie.

Zespół Drużniczy przy OZN. w Sosnowcu

W związku z powołaniem do życia „Związku narodowego dla realizowania praw społecznych Prawnicych” przez obóz społecznych założeń obozu odzwierciedlić się dnia 8 lutego tj. w nadchodzącą środę o g. 20 w „Domu Społecznym” na Pogoni w Sosnowcu organizacyjne zebranie osób z wyższym wykształceniem prawnym-ekonomicznym.

PORCELANE „CMIELÓW”

poleca:

METALURGIA

STEFAN KLIMASZEWSKI

Sosnowiec, WARSZAWSKA 8
 Tel. 617-9.

— ODCZYT. Dzień o godz. 15.30 w ratuszu sosnowieckim odbędzie się odczyt p. Grochowskiej pt. „Zakres działalności samorządu terytorialnego w Polsce i rola kobiet w samorządzie”. Związek pań domu wzywa swoje członkinie do wystąpienia odczytu.

— TOWARZYSKI PODWIECZOREK. DANCING użadany staraniem Towarzystwa Szkół Śreaniach w Sosnowcu odbędzie się uż w Savoyu o godz. 17. Dochód przeznaczony jest na pomoc dla niezamożnych uczennic żeńskiej szkoły rzemiosł w Sosnowcu.

Najwspanialsza kreacja Danielle Darrieux w potężnym macie życiowym

„POWROT O SWICIE”

Wściekły koń

rzucił się na ludzi

W Chechle, gm. Bolesław, miał miejsce wypadek wściekłości u konia należącego do Bolesława Kulawika.

Koń ten od kilku dni dostał jakiegoś szalu: rzucił się na wszystkich usiłując gryźć, kto tylko się zbliżył. Dzięki silnemu przy

wiązaniu łańcuchem, uniknięty wypadku u gryzienia, za to żłób i drążek zostały niemal całkowicie pogryzione. Koń zdechł 3 dm.

W stajni tej przebywał pies Kulawika. Pies ten przed trzema tygodniami został zabity, jako wściekły.

ERNA SACK swia owej stawy solowarczka koloraturowa

JOHANNES HEESTERS, znany tenor opery holenderskiej w operetce filmowej

„NANON”

Wiadomości bieżące

Niedziela 5 LUTY
 Dziś: Agaty
 Jutro: Doroty
 Wschód słońca: 7,20
 Zachód słońca: 18,7

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury dzienne i nocne pełnią następujące apteki:
 W. Dawiskiba, ul. Piłsudskiego 18.
 G. Kupferblum, ul. Nowopogońska 23
 L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18

Teatr miejski w Sosnowcu

SALA KPW, UL. KILIŃSKIEGO 3
 Dziś o godz. 16.30 premiera komedii w 4-ach aktach W. Perzyńskiego „Lekkomyślna siostra”, odznaczona na konkursie pierwszą nagrodą. Udział biorą pp.: Butkiewiczowa, Grabowska, Bulanka, Bielicki, Bielicz, Dziekoński, Erwan i Obradowicz. Głośną tę komedie, pełną pogody, humoru i prawdy życiowej reżyseruje p. Jan Bielicz. Oprawę dekoracyjną

przygotował p. Feliks Krassowski.

Wieczorem o godz. 20.30 powtórzenie premiery świetnej komedii W. Perzyńskiego „Lekkomyślna siostra”. — Biety wcześniej do nabycia w Biurze Podróży „Orbis” (od godz. 19 do 13), od godz. 15-iej w kasie KPW. przy ul. Kilińskiego 3.

— PODZIĘKOWANIE. Zarząd pow. Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet w Będzinie składa serdeczne podziękowanie ks. prob. Zawadzkiemu za bezpłatne udzielenie sali w domu katolickim na przedstawienie urządzone staraniem przedstawicieli na Gzichowie.

Czysty zysk z przedstawienia przeznaczono na potrzeby przedszkola.

— ZEBRANIE KUPCÓW W BĘDZINIE. Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich w Będzinie zawiadamia swych członków, że dziś o godz. 11 w lokalni Stowarzyszenia (ul. Małachowskiego 54) odbędzie się ogólne zebranie członków z udziałem przedstawicieli urzędu skarbowego. Zarząd uprasza członków o jak najliczniejsze i punktualne przybycie.

SPECJALISTA
 W CHOROBYCH KOBIĘCYCH
 I POŁOŻNICTWIE
Dr. JAN KILAR
 OSIADŁ W KATOWICACH
 ul. Piłsudskiego 57. tel. 362.60

Kradzież bielizny i ubrań w Sosnowcu

W dniu 24 ub. miesiąca dokonano kradzieży bielizny ze strychu przy ul. Wiejskiej nr. 23 w Sosnowcu, wartości 276 zł.

W toku dochodzenia ustalono, że kradzieży dokonała Helena Gierlicka z Sosnowca, która została przekazana Sądowi Grodzkiemu, a następnie osadzona w więzieniu Część bielizny odebrano.

Przed kilku dniami z warsztatu krawieckiego Romana Ciałowicza, zam przy ul. Sieleckiej 8 nieznanymi sprawcami skradli 2 garnitury, kostium i 5 sztuk materiałów.

W toku dochodzenia ujawniono sprawców kradzieży w osobach Józefa Walenckiego i Władysława Walenckiego, braci, zam w Sosnowcu przy ul. Kręte, 4 i Juliana Tatarynowa, zam. przy ul. Rysiej 7.

Skradzione przedmioty zostały odnalezione. Zatrzymanych przekazano władzom sądowym.

Niedaleko pada jabłko OD JABŁONI.

Polcja będzińska zatrzymała na gorącym uczynku włamanie się do komórki 17 letniego złodzieja Zdzisława Ciocha z Dąbrowy. Cioch usiłował włamać się do komórki domu mieszczącego się przy ul. Polnej w Będzinie. Złodziejaskowi odebrano łom i inne narzędzia „pracy”.

Cioch jest synem znanego kęsiarza i już w roku ub. jako 16-letni entępiec brał udział we włamaniu do jednego w będzińskiej kin. Wówczas, jako małoletni został przez sądcę zwolniony.

Obecnie Ciocha przekazano sądziemu śledczemu, który osadził go w więzieniu.

Gdzie spędzić urlop zimowy

Nie każdy będzie mógł w tym roku skorzystać z urlopu letniego. Zapowiada się bowiem duży ruch inwestycyjny i budowlany, fabryki w sezonie będą pracowały pełną parą, urzędnicy, którzy w zeszłym roku wyjeżdżali latem będą musieli teraz zastąpić kolegów i wziąć urlop jesienią, a w jesieni często już chłody i niepogody.

Poza tym wiele osób, uprawiających sporty zimowe woli wyjeżdżać zimą, a są i tacy, którzy urlop dzielą i dwa tygodnie spędzają na nartach, a dwa tygodnie w lecie nad morzem.

W roku bieżącym sezon zimowy zapowiada się bardzo atrakcyjnie. Liga Popierania Turystyki organizuje szereg wyjazdów do Zakopanego, Wilna, na Zaozanie, prócz tego można korzystać z zimowych pobytów ryczałtowych zorganizowanych przez Ligę w licznych uzdrowiskach i ośrodkach narciarskich.

W lutym odbędą się międzynarodowe zawody narciarskie z Zakopanem (FIS), które zgromadzą sportowców z całego świata. Kto chce połączyć piękne z pożytecznym, może w Zakopanem uprawiać sporty zimowe i uczyć się pilnie na za wodach. Początkującym a nawet zaawansowanym już narciarzem przydadzą się wysockogórskie szkoły narciarskie na Kasprowym Wierchu i na Kalatówkach, Kasprowych Wierchach.

Na Kasprowy Wierch (1938 m) można się wygodnie dostać kolejką linową. Dużą atrakcją jest też kolejka widokowa na Gubałówkę (1123 m). W Krynieli, która posiada również piękne tereny narciarskie mamy kolejkę górską na Parkową Górę.

Nie zapominajmy także o dobrych terenach narciarskich w Karpatach Wschodnich, zwłaszcza w Sławsku i w Worochcie.

Sprawa zatargu

NA KOP. „DOROTA” NIEBAWEM ZOSTAŁA ROZSTRZYCIANA.

W d. wczorajszym radca Wegierów odbył konferencję z dyrekcją kopalni „Dorota”, zapoznając na miejscu z warunkami pracy.

Ponadto odbyła się w inspektoracie pracy dodatkowa konferencja z przedstawicielami robotników.

Orzeczenie, jak już pisaliśmy wydał arbiter w końcu przyszłego tygodnia.

cie, na Śląsku a wreszcie w przyłączonych do Polski w roku ubiegłym tatrach Jaworzynskich.

W lutym i marcu, który jak przero wiadają ma być słoneczny, ale mroźny będzie można przyjemnie spędzić wakacje na nartach, na saneczkach, w górach w uzdrowiskach.

Skąd wziąć jednak pieniądze na te cuda, zapyta człowiek, którego środki wystarczają zaledwie na skromne utrzy-

manie. Kto gra na Loterii Klasowej i na był już los, ma nadzieję, że wygra i w ten sposób zdobędzie pieniądze na wyjazd, kto zaś jeszcze losu nie kupił, niechaj spieszy do kolektury po szczęście. Ciągnięcie I-iej klasy 44-iej Loterii Klasowej rozpoczyna się 23 lutego. Ogólna ilość wygranych w nowej Loterii wynosi 82.500 na ogólną sumę 25.967.000 zł., szanse są więc jeszcze większe, niż w poprzedniej Loterii.

Pierwsza Chrześcijańska

WYTWÓRNIA WIN

STEFANA WILCZYŃSKIEGO

Dąbrowa Górna, ul. 3-go Maja 14, telefon 68334

WINA CZERWONE, deserowe i stołowe. — WĘGRZYŃ WYTRAWNY i SŁODKI. — WERMOUTH. — MAŁA GA. — TOKAJ. WINA porcelankowe i wiśniowe. — RENETA. — MADERA. — PORTWEJN.

UWAGA! Hurtowa sprzedaż win i miódów począwszy od 15 Htrów wwyż dla p. p. Odsprzedawców oraz dla Restauracji, sklepów, hurtowni i cukierni. Cenniki na żądanie.

Nie będzie kategorii pracowników umysłowych i fizycznych

Agencja Społeczno-Informacyjna donosi: Dotychczasowa statystyka pracy dzieli pracowników na fizycznych i umysłowych i tym kluczem kierują się biura pośrednictwa pracy w zapośredniczaniu bezrobotnych. Stwarza to bardzo poważne trudności, gdyż wykwalifikowanych zawodowo pracowników — niezależnie od omawianych kategorii — nasz rynek pracy niemal całkowicie wchłania. Trudno zaś jest o pracę zarówno dla niewykwalifikowanego pracownika t. zw. umysłowego, jak i fizycznego, zwłaszcza, że zakazano im się u nas szkolenia z punktu widzenia uregulowania rynku pracy ambicją tytułowania się pracownikiem umysłowym przez masę „półinteligentów”. Pracodawca zaś z reguły poszukuje nie „pracownika umysłowego”, a np. księgowego, korespondenta, stenotypisty itp.

By uniknąć tych trudności, opracowywany jest obecnie projekt kwalifikowania pracowników według według zawodów i przysposabiania niewykwalifikowanych do zawodów. Projekt ten stanowi bardzo poważny przyczynek do nowych metod walki z bezro-

biem i pociągnie za sobą kardynalne zmiany kategorii ubezpieczeń społecznych.

Z Zawiercia

(z) OSOBISTE. Onegdaj wyjechał do Kielc prezydent miasta p. Czesław Kowalski, który ma odbyć konferencję z dyr. wojewódzkiego Funduszu Pracy.

Głównym tematem obrad ma być kwestia kredytów na roboty publiczne.

(z) DAJ GROSZ NA SZKOLNICTWO POLSKIE ZA GRANICĄ. Dziś od najmłodszych godzin rannych uwiąże się będą po mieście kwatery, którzy zbierać będą do puszek ofiary na Fundusz szkolnictwa polskiego za granicą.

Komitet obywatelski w Zawierciu organizujący tę kwestę zwraca się do mieszkańców z gorącą prośbą o poparcie jego wysiłków i nie omijanie kwatery, by ofiarami zapelnili ich puszki, których wartość przeznaczona będzie na szkolnictwo polskie za granicą.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela 5 lutego.

7.15 Pieśń Serdeczna Matko 7.20 Koncert poranny 8.00 Dziennik poranny 8.15 FIS. Dziś w Zakopanem — wiadomości sportowe 8.20 Audycja dla wsi 9.15 Muzyka 9.45 Transmisja nabożeństwa z Katedry w Lublinie 11.10 Fity 11.45 Felieton programowy 11.57 Sygnał czasu i hejnal z Krakowa 12.03 Poranek symfoniczny 13.00 Wyjątki z Pisan Józefa Piłsudskiego 13.05 Przegląd kulturalny 13.15 Muzyka obiadowa 14.40 Wszystkiego po trochu 15.00 Audycja dla wsi 15.30 Recital wiołozelowy 17.00 Komedia Aleksandra Fredry 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie 19.30 Dzień Pojaka z zagranicy 20.00 Fity 20.15 Audycja informacyjna FIS. Transmisja fragmentów mistrzostw łyżwiarskich w Zakopanem 21.30 Muzyka taneczna 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny 23.02 FIS. Ostatnie wiadomości (z Zakopanego przez Kraków) 23.05 FIS. Wiadomości z Polski w języku angielskim, niemieckim i francuskim 23.15 Patrz program W-wy II.

KATOWICE

Niedziela, 5 lutego.

6.15 Surmy śląskie 6.25 Program na dziś 6.30 Muzyka poranna 7.10 Ogrodnik śląski Pogadanka 8.45 Pogadanka 8.55 Muzyka ludowa — Płyty 9.05 Podstawy ruchu zawodowego w Polsce 9.15 Muzyka 11.10 Płyty z W-wy 13.05 Przegląd kulturalny 14.40 Co słychać na Śląsku 14.50 Po dziale przy żelazniku 20.10 Wiadomości południe śląskiego rolnika 19.30 W nie sportowe 23.05 zakończenie programu.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Poniedziałek, 6 lutego

6.30 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze 6.35 Ginnastyka 6.50 Muzyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 FIS. Dziś w Zakopanem — wiadomości sportowe z Zakopanego dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.25 Płyty 11.57 Sygnał czasu i hejnal z Krakowa 12.03 Audycja południowa 7.20 Muzyka (płyty) 8.00 Audycja 13.00 Audycja dla kupejów 13.30 Audycja dla gimnazjów 14.06 Przerwa 15.00 Audycja dla młodzieży 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.08 Wiadomości gospodarcze 16.20 Kronika naukowa 16.35 Muzyka taneczna 17.20 Pogadanka 17.35 Pieśni z Beskidu Śląskiego 18.00 Audycja dla wsi 18.00 Koncert Orkiestry Mandolinistów 19.00 FIS. Transmisja z zakończenia mistrzostw łyżwiarskich w Zakopanem 19.15 Audycja żołnierska 19.45 Koncert rozrywkowy 20.35 Audycja informacyjna FIS. Koncert Iowarzystwa Krzewienia Muzyki Kameralnej 21.40 Nowości literackie 22.00 Dzieje symfonii 22.55 Przegląd prasy 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, komunikat meteorologiczny 23.03 FIS. Ostatnie wiadomości sportowe 23.05 FIS. Wiadomości z Polski w języku ang., niemieckim i francuskim. 23.15 Patrz program W-wy II.

PRZEKLETA MIŁOŚĆ

Powieść

57)

I znowu teraz książę kanclerz dość często widział z okna swojego pałacu woliczyńskiego nowe łuny pożarów, ale tym razem już we własnych swoich majątnościach. I teraz poczuł się zagrożony, zrozumiał, że przeliczył się w swoich wyrachowaniach, że przesadził w zemście... Był gotów pójść z księciem wojewodą Panie Kochanka na ugodę, na kompromis, był gotów pogodzić się z Radziwiłłem za każdą możliwą cenę, z wyjątkiem jednego punktu, aby Radziwiłł odstąpił Ciechanowieckich i pozwolił Czartoryskiemu zniszczyć panów białoruskich.

Mysł ta bardzo głęboko utkwiała mu w mózgu. Długo nosił ją w głowie, ważył w sobie, rozsyłał ludzi na zwłady, aby się wywieść, na jaką jeszcze silę wśród szlachty liczyć może, a tymczasem czekał okazji i przybycia do Wolczyna księdza biskupa Massalskiego, wodza partii kościelnej Familii, aby wspólnie z nim urządzić w jakiej formie najlepiej będzie posłać Radziwiłłowi gałązkę oliwną.

Nareszcie książę kanclerz doczekał

się przecież przybycia księdza biskupa. Obaj dostojni panowie natychmiast zamknęli się w osobnej komnacie księżęcej na naradę. Naprzód tedy książę kanclerz wtajemniczył księdza biskupa w ostatnie wypadki i tak zakończył swoje zmartwienie:

— Jak wasza książęca wielebność sam widzisz, owe bezprawia panów białoruskich, dokonane w imieniu swojego patrona Radziwiłła, dzisiaj mają już wszelkie cechy działalności prawnej, gdyż sankcjonuje je wyrok trybunału litewskiego, wydany pod naciskiem księcia Karola i godnego jego synalca, który trybunałowi temu marszałkuje.

— Ale nie mniej są to bezprawia i to zarówno wobec Boga, jak i ludzi.

— Spróbuj wasza miłość powieścić do komukolwiek z tych zacietrzewieńców radziwiłłowskich, a pewnie będziecie musieli pożegnać się z życiem.

— Czyżby i książę wojewoda oddzielał mniemania swoich plenipotentów?

— Nie tylko podziela, ale nawet osłania swoją przemożną opieką o-

wych „matadorów“ i bezkarności ich przez to zapewnia.

— Tedy nie warto z nim w ogóle mówić w takim razie.

— Przeciwnie, mówić trzeba, wasza miłość. Sprawy zaszyły już tak daleko, że namiętności nie podsycać, ale gasić trzeba. Może Radziwiłł da sobie do rozumu przemówić. Nie mam ja tu o jego rezolucyjności nadzwyczajnego wyobrażenia, gdyż Radziwiłłowie od wielu już pokoleń coraz niżej umysłowo schodzą, ale może zawita u niego tak rzadka zazwyczaj rozsądnosc.

— I powiedz mi, książę kanclerzu dobrodziej, co ten człowiek upatruje sobie do Rosji? Wszakże dla nas tu opieka najjaśniejszej cesarowej i sojusz z nią mają ogromne znaczenie polityczne. Rosja staje się potęgą, a jej wojska już dwukrotnie wpłynęły w Niemcezech na rezultat wojen Burbonów z domem austriackim.

— Takimi racjami wasza wielebność Radziwiłłowi do rozumu nie przemówisz. Ten człowiek gotów jest sprząć się z samym sultanaem tureckim, z samym czartem nawet byle ten tylko przeciw Rosji występował.

— Jakież tedy racje radzisz, książę, wytoczyć przed nim?

— Tylko wewnętrzno-krajowe. A więc: konieczność zaprowadzenia pokoju,ładu i praworządności. Może posłucha.

—A jeśli nie?

— Będzie bronił sprawy przegranej i sam tego później będzie żałował.

— W rzeczy samej. Nasza sprawa

jest najpoczeiwszą i jedynie dobrą kraju i chwalebnie ojczyzny naszej miłości na na względnie. Popieramy aliancy Rosji, bo ona ma największą siłę, a więc i największy głos obecnie w Europie.

Na drugi dzień, wsiadłszy do kolebki ozdobnej, otoczonej całą porządkową własnego, doborowego wojska, pociągnął ksiądz biskup do Nieświeża.

Przyjęto go tam z niemałym zdziwieniem, nie spodziewając się tak dostojnego gościa i partii przeciwnej. Nie mniej jednak Radziwiłł uśmiechnął się radośnie i nie dając po sobie poznać, iż dorozumiewa się czegośkolwiek, gościł posła i sercem całym go przyjmował, ale o nic nie pytał i ciekawości żadnej nie okazał. A posel poczuwał sobie również bardzo ostrożnie nie zdradzając się długo, czym jest wysłannikiem, jeno dając do zrozumienia, iż próbuje akcji pojednawczej z własnych pobudek, co jemu jako ducownemu, zawsze przecież uchodziło.

— Wasnie i niezgody dziecięcej matki — mówił raz poseł słodkim głosem — godzą w siłę i moc Rzeczypospolitej i radość budzą a jej wrogów.

— Nikt bardziej w tym kraju nie pragnie pokoju — odrzekł Radziwiłł — jako ja. Ale gdy ze strony tych, co wzorem i przykładem służę wienni, dzieją się rzeczy niegodne i haniebne; wolno się bronić każdemu gdy prawo bronić go nie może w mierze dostatecznej.

d. e. n.

Reorganizacja OZN. W MYSZKOWIE.

W tych dniach dokonano reorganizacji władz obozu zjednoczenia Narodowego, od dział w Myszkowie.

Dotychczasowy przewoźniczący od zjazdu p. Herszman został odwołany zaś w miejsce jego przewodniczącym odziału mianowany został porucznik rezerwy Ł. Zygmunt Spalerski. Do oddziału OZN. w Myszkowie należy obecnie 6 kół.

Tajemniczy zgon

W dn. 3 bm. zmarł w tajemniczych okolicznościach 39 letni Jankiel Bożykowski, kupiec w Pilicy.

Przyczyna śmierci nie została na razie ustalona.

Sygnatura km. 1489/37.

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIEMUCHOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Dąbrowie Górniczej rewiru I-go Jan Duda, mający kancelarię w Dąbrowie Górniczej, ul. Sienkiewicza Nr. 11 na podstawie art. 616 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 11 marca 1939 r. o godz. 10-ej w 11 gim terminie w Sądzie Grodzkim w Dąbrowie Górniczej przy ul. Kosciuszki Nr. 31 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Walerii Bogackiej nieruchomości w Dąbrowie Górniczej przy ul. Tadeusza Kościuszki Nr. 6, hipotekowanej Nr. 163; nieruchomości składa się z placu o powierzchni 514 metrów kw. i budynków: domu murowanego parterowego o trzech ubikacjach, w tym sklep warsztat rzeźniczy, 3 komórki i ustęp drewniany. Nieruchomość posiada urzędową księgę hipoteczną przechowywaną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Będzinie i będzie sprzedana ściśle wg. opisu z dnia 21 marca 1938 r. Nieruchomość położona jest w pasie granicznym.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 10.000, cena zaś wywołania wynosi zł. 6666 gr. 66.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmie w wysokości zł. 1.000 oraz zezwolenie właściwego Wojewody na nabycie tej nieruchomości w myśl Rozp. Min. Spraw Wewn. z dn. 22.1

Rekojmie należy złożyć w gotówkę, albo w takich papierach wartościowych, jak: książkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustaswo we warunki licytacyjne o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniu nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesadzeniu własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 19-tej akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1237 poz. 84). Dąbrowie Górniczej, ul. Kosciuszki Nr. 31 Onia 4 lutego 1939 r.

Komornik JAN DUDA.

Wyjaśnienia prawne

CZY DŁUŻNIK WEKSLOWY MOŻE BRO- NIC SIĘ POTRĄCANIEM W POSIĘP- WANIU NAKAZOWYM?

Postępowanie nakazowe z weksli jest postępowaniem uproszczonym i przyspieszonym. Sąd na wniosek wierzyciela wydaje nakaz zapłaty. Dłużnik po otrzymaniu odpisu nakazu zapłaty może w ciągu dni 3 zgłosić na piśmie zarzuty. Zarzuty te sąd rozpatruje już w trybie zwykłym na rozprawie z wezwaniem stron.

Dłużnik, który miał wobec swego wierzyciela pretensje wzajemne do potrącenia, nie mógł, w myśl art. 467 K. Post. Cyw. zgłaszać powództwa wzajemnego. W ten sposób obrona przez potrącenie była właściwie w postępowaniu nakazowym niemożliwa i w tej sytuacji dłużnik, mając nawet w ręku obług podpisany przez wierzyciela, nie mógł w postępowaniu nakazowym uzyskać kompensaty pretensji. Obecnie sytuacja procesowa dłużnika została zasadniczo zmieniona przez nowelę z 1938 r. „o usprawnieniu postępowania sądowego”. Otóż w myśl postanowienia noweli art. 467 K. Post. Cyw. otrzymał brzmienie następujące: W postępowaniu nakazowym niedopuszczalne jest przeciwstawianie roszczenia do potrącenia chyba, że roszczenie jest uzasadnione dokumentem”. A zatem obecnie dłużnik wekslowy może bronić się potrąceniem w postępowaniu nakazowym tylko wtedy, gdy posiada dokument wystawiony przez swego wierzyciela. Ten przepis zawiera poważne udogodnienie dla dłużników i sprzyja ekonomii procesowej.

GILZY dla znawców

tel. 1932

FABRYKA GILZY A. J. PLAZAK, SOSNOWIEC, UL. WIELKA 24

„ARNOLD FIBIGER”

— niech każdy pamięta — przez lat 60 w służbie klienta Kalisz Szopena 9 jedyna polska Fabryka fortepianów i pianin dopuszczona do udziału w Światowej Wystawie w Nowym Yorku. Skład Fabr., Katowice, ul. 3 Maja 25 róg Słowackiego. Telefon 328-29

UWAGA: Sprzedaż bez zaliczki.

PHILIPS Super 4-39

7-obwodowa superheterodyna o niezwykłych zaletach, odznaczająca się dalekim zasięgiem oraz specjalnie dobrym odbiorem krótkofalowym. Przystępna cena, dogodne warunki spłaty.

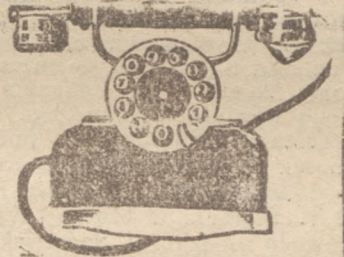
Demonstracje w firmie:

„OPTOFON”, Sosnowiec, 3 Maja 11, tel. 61994

WŁASNE WARSZTATY — FACHOWA OBSŁUGA

Wyciąć i Przechować!

TELEFON ZAŁATWI
każde Twe życzenie

Polecamy znać ze swej dobroci znakomite **PACZKI, FAWORKI** oraz wszelkie wyroby w zakresie cukiernictwa wchodzące. Przyjmujemy zamówienia na wieczorki i bale.

Ciastkarnia „ROMA”

SOSNOWIEC · POGON, Orla róg Dzikiej, tel. 62521.
Ceny umiarkowane.

62521

CHRZEŚCIJAŃSKI SKŁAD M-E-B-L-I poleca na dogodnych warunkach sypialnie, jadalnie, gabinety, kuchnie, oraz meble pojedyncze, otomany kozetki tapczony. Wykonanie solidne i terminowe.

63056

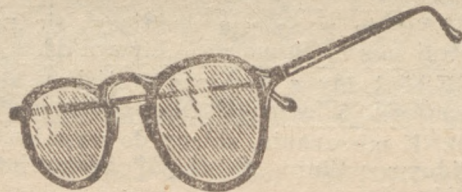
P. TOMCZYK, Sosnowiec, Nowopogońska 19

MEBLE z własnego wyrobu, sypialnie, jadalnie, gabinety, kuchnie, biurka oraz meble pojedyncze. Za gotówkę i na raty, z bezpłatną dostawą poleca

K. TOPOLSKI

SOSNOWIEC, UL. NOWOPOGOŃSKA (OBOK KINA MOMUS).

Tysiące zadowolonych, którzy noszą okulary i opinia lekarska, to jest dowodem naszej solidnej pracy. Okulary ze szklami Zeiss — Punktual to najlepsza pomoc dla Twego wzroku. Okulary od zł. 2,50 w pierwszorzędnym wykonaniu

«OKULARIUM»

w Sosnowcu

vis a vis dworca

61248

Własna pracownia wyposażona w nowoczesne maszyny do szlifowania szkła. — Wydaje się bezpłatnie okulary dla członków Ubezpieczalni Społecznej i pracowników P. K. P.

Ogłoszenia

w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA”

dają niezawodny skutek.

Ogłoszenia przy muje administracja

61497

KINO „PATRIA”

ARCYDZIEŁO PRODUKCJI POLSKIEJ!

WG. POWIEŚCI ANT. MARCZYŃSKIEGO

„SERCE MATKI”

WZRUSZAJĄCY DRAMAT ŻYCIOWY

W rol. gł. STANISŁAWA ENGELOWNA, LIDIA WYSOCKA, INA BENITA, CYBULSKI, SIELAŃSKI.

Początek o godz. 4-tej

Kino „RIALTO”, Warszawska 18

DZIS OSTATNI DZIEŃ!

Prokurator Andrejew

w-g powieści: LWA TOLSTOJA p. t.:

ŻYWY TRUP

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIS

Potężny film polski p. t.

DZIS

KŁAMSTWO KRYSZTYNY

w/g znanej powieści Stefana KIERŻYŃSKIEGO

„DZIEŃ UPRAŻNIONY”

Niebywała obsada:

E. BARSZCZEWSKA M. ZNICZ, K. J. STĘPOWSKI, M. ĆWIKLIŃSKA, J. ŚLIWIŃSKI, B. SAMBORSKI, J. WOSZCZEROWICZ, i in.

Oraz LODA HALAMA w niezwykle śpiewno — tanecznym

„LAMBETH — WALK”

Nadprogram: „KOLOROWY PIĘCIOPSIACZEK PLUTONA”.

TEGOROCZNE NASZE

BIAŁE TYGODNIE

dają możność przekonania się, że najtaniej i najlepiej kupuje się w firmie

NATAN ABRAMCZYK SOSNOWIEC
Modrzejska 23

SKLEP GALANTERJI

Bogaty wybór bielizny damskiej, męskiej, dziecięcej i pościelowej, pończoch, trykotaży i t. p.

Ceny rewelacyjnie niskie

Ceny rewelacyjnie niskie

KINO „EDEN”

Wspaniała wizja przyszłej wojny i przyszłych podbojów powietrznych

Zwycięzcy żywiołu

Rewelacyjny film w kolorach w rol. FRED MAC MURRAY, G. MILLAND i L. CAMPBELL

Początek I seansu o g. 17.30
w niedzielę o godz. 15.30.**OGŁOSZENIE**

Zgodnie z postanowieniami § 51 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 71 z 1933 r.), Wydział Powiatowy w Będzinie ogłasza niniejszym, że preliminarz budżetowy Powiatowego Związku Samorządowego powiatu będzińskiego na rok 1939/40 zostaje wyłożony do publicznej wiadomości na przeciąg dni 7-miu w okresie od dnia 3 lutego do dnia 10 lutego 1939 r. włącznie w biurze Wydziału Powiatowego, Będzin, ul. Sączewskiego 17 (pokój Nr. 4 parter).

Zainteresowani płatnicy danin komunalnych mogą we wspomnianym okresie czasu w godzinach urzędowych od godz. 8 do 15-ej, za wyjątkiem niedziel i świąt — preliminarz ten przeglądać oraz wnieść zarzuty i zastrzeżenia w terminie do dnia 13 lutego 1939 roku włącznie.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA POWIATOWY
(J. BOXA).**Zadowolona jest matka**

posiadając maszyny do szycia, haftu i mereżek z firmy

„Polski Dom Handlowy Kriseher”, Kraków, Zwierzyńska 6. Wydz. 28 a! b o w i e m oprócz wygody oszczędza wiele pieniędzy. Maszyny te także nabyć można już od 150. — gotówką i na dogodnie spłaty. Na życzenie wysyła się cenniki bezpłatnie.

DROBNE OGŁOSZENIA**NAUKA I WYCHOWANIE**

NAJNOWSZA metoda wycieczek, kroju, szycia, modelowania koncesjonowane kursy Nowakówny, Sosnowiec, Malachowskie go 5-a.

KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia, modelowania, bielizniarstwa Natalii Stypulkowskiej, Sosnowiec, Piłsudskiego 14, telefon 62498, przyjmują zapisy. W programie krój zasadniczy, angielski, metoda Wortha paryski. — Świadectwa prawne. Opłata ratami.

POSADY I PRACE

PODRÓŻUJĄCY odwiedzający regularnie szpitale, lecznice brackie na terenie Śląska poszukiwany przez fabrykę chemiczno-farmaceutyczną dla udzielenia dodatkowego zastępstwa. Oferty: Biuro dzienników Lwów, Kościuszki 2 sub. „Wprowadzony”.

SZTYGAR uprawniony do samodzielnego kierownictwa robotami górniczymi, poszukiwany. Tel. 52001.

POTRZEBNA inteligentna panią do obsługi gości w restauracji. Sosnowiec, Nowopogońska 17, Wiśniowski.

MAGISTER lub magistra, potrzebni do apteki na stałą posadę od połowy lutego. Zgłoszenia składać w filii Expressu Zagłębia, Będzin pod literę „M”.

PEWNY ZARBEK znajdzie każdy wszędzie! Setki podziękowań zadawałonycał „Nowości Praktyczne”, Warszawa, Złota 37.

STOLARZA meblowego przyjmie pracownia stolarska Sosnowiec, Prez. Mościckiego 15.

PRZYKRAWACZA zdolnego, specjalistę na buciki damskie, samodzielnego modelarza na stałą pracę poszukuje fabryka obuwia na Śląsku. Oferty do „Par”, Katowice, pod „Dzielny fachowiec”.

POTRZEBNY przedstawiciel do sprzedaży ratulnej artykułów pierwszej potrzeby. Dąbrowa Górna, Poste - restante.

RESTAURATORA lub fachowca z tej branży przyjmie jako współnika do powoznego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia Kaw „Rex” Sosnowiec.

Farbiarnia

zarabkowa Sp. Akc. „Trójkat w Kole”

w Bielsku

połącza swoje usługi. Specjalna organizacja do barwienia i bielenia najmniejszych partii przedży wełnianej, bawełnianej, lnuianej, jedwabnej etc. Barwienie sztuk i luźnego materiału. Prosimy żądać cenników. Adres — Włóczęki - Welny „Trójkat w Kole” S. A. Bielsko, d.k. p. 240.

LOKALE

POKÓJ do wynajęcia od zaraz. Wiadomość Sosnowiec, ul. Sienkiewicza 17-a u dozorcę

SKLEP do wynajęcia nadający się na wyrab mięsa. Sosnowiec, Lipowa 10.

POKÓJ ładny z osobnym wejściem do wynajęcia. Wiadomość filia Będzin.

RÓŻNE mieszkania, sklepy do wynajęcia solidnym. Biuro „O. R. Z.” Sosnowiec, Kilińskiego 1.

KUPNO I SPRZEDAŻ**MEBLE**

na raty gotowe i zamówienia sypialnie stołowe, gabinety, kombinowane szafy, saloniki i kuchnie

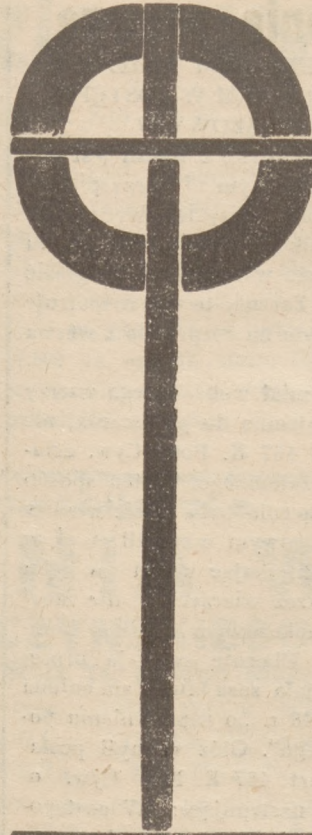
ofomany

nowoczesne tapczany, fotele, kozetki, materace, siatki wszelkie przeróbki wykonanie solidne gwarantujemy

J. TOMCZYK

Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14. Tel. 62-106. Przyjmuje pożyczki i obligacje państwo we. Firma egzystuje od 1910 roku. Ceny niskie.

DUM do sprzedania przy ul. Rysiej w Sosnowcu i plac w Zabkowiecach. Wiadomość: Palusiński, Sosnowiec-Srodula.

Podajemy do wiadomości P. T. naszych Odbiorców że przy sklepie naszym w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 18.

uruchomiliśmy stację obsługi radioodbiorników

zaopatrzoną w nowoczesne przyrządy pomiarowe i badawcze.

Przyjmujemy do reperacji i przeglądu za umiarkowaną opłatą odbiorniki radiowe fabryk: PHILIPS, IKA, ELEKTRIT, TELEFUNKEN, KOSMOS I KORONA.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.**Sosnowiecka Kottlarnia i Zakłady Mechaniczne** Rok zał. 1899.**JOZEF KUBALKA w Sosnowcu**

Tel. Nr. 62-670 ul. Aicja Montwila-Mireckiego 14. Własna bocznica kolejowa

PRODUKUJE:

Aparaty i urządzenia dla przemysłu chemicznego, papierniczego, cukrowni, browarów. Bezki, bojery, kominy, kadzie i zbiorniki, wulkanizatory, warki, płyty ogrzewcze, mieszadła. Kotły i aparaty miedziane. Spawanie miedzi. Wanny do cynkowania, cynowania i asfaltowania. Przewody rurowe, kolana i odgałęzienia, zasuw, kanałowe, tygle i kadzie odlewnicze, formy do wielkich pieców. Konstrukcje stalowe. Pierścienie obrabione z różnych rodzajów żelaza profilowego, schody, okna, wiazana słupowe, dachowe i t. p. Kotły parowe wszelkich systemów. Dna wytłaczane. Sita i skrzynie paleniskowe. Reperacja kotłów. Spawanie prądem stałym i młotem. Lokomobile i kotły parowe używane stale na składzie oraz blachy miedziane, mosiężne, pręty, rury i t. p.

Do pp. Kupców

Przyjmuje się wszelkiego rodzaju długi zastarzałe do inkasowania.

BIURO ZLECEŃ INKASOWYCH ANTONIEGO MISIASZKA

SOSNOWIEC, Nowopogońska 24, tel. 61634.

LINOLEUM

aparaty, ułóżki, wycieraczki, szaszetki, pedzle, meble koszykowe, łózka polowe i art. gospodarstwa domowego poleca:

Lucjan Stybliński

SOSNOWIEC, 3 Maja 30, tel. 61.700. Ceny niskie.

SPRZEDAM 4 morgi ziemi pszennej z ogrodem, budynki murowane sklepione Antoni Pniak, Lgota 6 kilometrów od Myszkowa, gm. Koziegłowski.

SPRZEDAM budkę z artykułami spożywczymi i urządzeniem dobrze zaprowadzoną z powodu wyjazdu. Wiadomość Sosnowiec administracja.

MEBLE

sypialnie, jadalnie, gabinety, kuchnie, szafy pojedyncze, biurka, stoły rozsuwane, łózka za gotówkę i na raty oraz przyjmujemy wszelkie zamówienia wchodzące w zakres stolarstwa. Sosnowiec, Mościckiego 12. Maj.

NASIONA

pierwszorzędnej sily kielkowania, prepa raty chemiczne, kwiaty cięte i doniczko we. B. SERWECIŃSKI, Sosnowiec, 1-go Maja 6, tel. 62853. Ceny niskie.

OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA

fabryczka okuć do waliz, Goldberg, Będzin, Mościckiego 10.

SKLEP spożywczy dobrze prosperujący w śródmieściu okazujmie do sprzedania Wiadomość Express Zagłębia.

KUPIE domek w Będzinie od 4 do 10 tysięcy. Oferty Express Zagłębia, Będzin „Domek”.

Zakład pieczętarski Lucjan Stybliński

Sosnowiec, ul. 3 Maja 30, tel. 61.700 wykonuje — pieczętki, szyldy emaliowane itp.

SPRZEDAM pianino firmy Majewski używane w dobrym stanie. Sosnowiec, ul. Naftowa 5, tel. 61278.

SAMOCHÓD zamknięty, mało palący na chodzie sprzedam (650 zł.) Tel. 71076.

ZGUBIONE DOKUMENTY

GAJDIK BOLESŁAW zgubił legitymum oje bezrobotnia wydaną przez gminę Wólkowice Kościelne.

UNIEWAŻNIAM zgubione dwa weksle Piekarskiego za lokatorne po 50 zł, platone 3.IV, 3.VI. 39 r. Praga, Będzin

ROŻNE**BIURO**

J. BEDNARCZYKA PISZE PISMA DO WŁADZ ADM. i SĄDOWYCH DĄBROWA, OBOK MAGISTRATU

Z OKAZJI 40-lecia jubileuszu 6 pocztówek i portret zł. 5.85. Bracia Altman, Sosnowiec, 3-go Maja 11.

Biuro pisania podan

do władz administracyjnych oraz przepisywan maszynowych **BOLESŁAWA WYŁONA** w Sosnowcu, ulica Warszawska 12 czynne od 8-19

OGŁOSZENIE. Zarząd Spółki Lowieckiej we wsi Strzemieszyce Wielkie, gminy Olkusz - Siewierskiej, niniejszym podaje do wiadomości, że ma do wydzierżawienia obwód łowiecki we wsi Strzemieszyce - Wielkie przestrzeni 1738 morgów. Osoby reflektujące na dzierżawę prawa polowania na powyższej wyluszczonej terenie na przeciąg 5-ciu lat, winny podać pisemne oferty do Zarządu Spółki Lowieckiej w Strzemieszycach Wielkich na ręce p. T. Lisa, Piłicka 23 do dnia 20 lutego 1939 roku o wysokości zaferowanej tenuty dzierżawnej i terminów wpłaty. Strzemieszyce, dnia 3 lutego 1939 roku. Zarząd Spółki Lowieckiej.

8.000 UŁOKUJĘ na I hipotece. Zgłoszenia wyczerpujące do administracji pod „Procent lub mieszkanie”.

DOMOWE obiady z 3 dań 90 gr. Sosnowiec Czysła 5 m. 8.

ZA długi żony mojej Władysławy z Godynów nie odpowiadam. Kowalik Kazimierz, Gródków.

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetrowy przed tekstem 1 zł, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.

Wielką wyprzedają inwentarzową! Ceny niższe od 10% do 50%

Wyłączna sprzedaż znanej fabryki porcelany „Giesche”. Serwisy do obiadów porcelanowe na 6 osób od 29 zł 95 gr. Serwisy porcelanowe do kawy na 6 osób 15 części od 5 zł 95 gr. **KRYSTALY** w różnych gatunkach, nakrycia stołowe, naczynia i wszelkie artykuły kuchenne. Wyroby skórzane i zabawki dziecięce. Ceny stałe. Usługa solonna.

Poleca H. ALTMAN SOSNOWIEC, ul. Modrzejska 19, tel. 63010

Szkola Strzelecka w Rybnej Awangardą myśli państwowej na pograniczu polsko-niemieckim

Szkola strzelecka w Rybnej została utworzona, jako instytucja stała, w której mają ześrodkować się i zogniskować wszelkie problemy życia strzeleckiego podokręgu ZS. Śląsk, w skład którego wchodzi również powiaty: będzkiński, zawierciański i olkuski.

Kochać Polskę przez sumienie i umiejętnie wykonywanie swych codziennych obowiązków, być strzelcem z pasją i młodzieńczym entuzjazmem przy gotowości się do żołnierki — oto główne ideały, które szkoła strzelecka w rykach i umysłach swych wychowanków zaszczerpie i utrwalił zamierzał. Sercie dać i serce żądać to — ma być główna dewiza, oświecająca pracę i metody postępowania w szkole strzeleckiej.

Szkola strzelecka powstała w Rybnej, w pow. tarnogórskim, tuż nad samą granicą niemiecką.

Przy majątku w m. Rybna było stare zamczysko, w pięknym kilkamorgowym parku.

Majątek ten nabyło przedsiębiorstwo osadnicze w Katowicach, które wydzierżawiło, a następnie sprzedało komendzie podokręgu ZS. Śląsk — za mek i park z kilkoma hektarami ziemi ornej.

Dzisiaj szkoła strzelecka w Rybnej ma już swoją historię i potęgę wpływu kulturalno - oświatowego, nawet na najbliższe otoczenie tj. na ludność przy granicznej miejscowości Rybnej i Piaszecznej, tworząc żywy mur obronny przeciw obcym zakusom. Stare mury zamczyska tętnią dziś młodością.

W cieniu starych i potężnych dębów rozbrzmiewa dziś polska pieśń i polska mowa odbija się o obcą granicę. Budzą się do nowego życia dawne polskie duchy tej przastarej miejscowości i błogą sławia pracę nowoczesnej młodzieży polskiej.

Bo przecież i ostatni właściciel zamku v. Koschützki, chociaż całkiem zniemczony był potomkiem polskich Kozickich, a dziad jego tożył jeszcze poważne sumy na pierwsze początki polskiej pracy na Górnym Śląsku.

Szkolą strzelecką z uwagi na jej charakter i wspaniały rozwój zainteres

Dom w którym mieszkała rodzina królewska

Przy jednej z najwytworniejszych ulic Londynu, słynny Piccadilly tuż przy Hyde Parku, wisi na jednym z domów od kilku dni nad bramą tabliczka z napisem: „dom, do wydzierżawienia”. Dom ten nosi liczbę 145 i niezym nie różni się od otaczających go kamienic A jednak dla każdego Anglika dom ten posiada bezcenną, wprost wartość. Tu bowiem od roku 1927 mieszkali księżstwo Yorku aż do chwili gdy po abdykacji Edwarda VIII otworzyły się przed nimi bramy Buckinghamskiego pałacu.

Dom księżstwa Yorku zbudowany został przed 150. laty. W domu tym mieszkało 20 pokoiów pojedynczych oraz 9 dużych salonów recepcyjnych. Pierwotnie pałacyk księżstwa Yorku zamierzała być pewna firma budowlana, która pałać wraz z sąsiednim gmachem przebudować chciała na dom, czynszowy. Ostatnie nie odstąpiono od tego zamiaru i dzisiaj dom nie jest już na sprzedaż, a jedynie do wydzierżawienia. Tzn., że pierwotna siedziba obecnej pary królewskiej zamierza zachować się w niezmiennym stanie.

sowało się wiele osób i działaczy z różnych dzielnic Polski.

W ostatnich miesiącach ub. r. przybyli specjalnie ref. wych. ohyw. okrę

jącego w niej ducha.

Do księgi pamiątkowej szkoły wpisali się w języku estońskim:

„Poznałem szkołę strzelecką i tak

gu Łódź ZS. dr. Małowski, dr. Baranowska — prelegentka i kierowniczka działu wydawniczego instytutu oświaty dla dorosłych w Warszawie, mjr. W.P. Chmura — komendant P.W. w Tarnobrzegu.

obcy mogą stwierdzić, że w uczelni tej tworzy się nieocenione wartości.

A wszystko to czyni się dobrowolnie dla Polski i dla podniesienia jej podnośności i kultury.

Założycielami szkoły są: kpt. Pittner

OFICER ESTOŃSKIEGO „KAITSELIDU”, LEKIEJ DYWIZJI MOTOROWEJ, P. ARNOLD JOONSON Z TALLINU W SZKOLE STRZELECKIEJ W RYBNEJ.

Od prawej strony stoja: komendant Szkoły Strzeleckiej or W. Demkow oficer estoński A. Joonson, prezes Podokręgu Związku Strzeleckiego Śląsk; dr. K. Nieć, przedstawiciel Komendy Głównej Zw. Strzel. z Warszawy por. E. Grzechowiak i kwatermistrz Szkoły Strzeleckiej sierż. Z. S. J. Gutkowski.

Ostatnio zaś zawitał na Śląsk w celu zwiedzenia szkoły strzeleckiej, wyższy oficer estońskiego „Kaitselidu”, lekkiej dywizji motorowej p. Arnold Joonson z Tallinu.

Interesując się życiem i pracami szkoły nie miał słów podziwu dla pa

h. komendant podokręgu ZS Śląsk, obecny komendant okręgu Wilno i senator Paweł h. prezes podokręgu Śląsk.

Komendantem szkoły jest st. komp. Demkow Władysław. Myśl utworzenia szkoły strzeleckiej znalazła czynne poparcie wojewody dr. Grażyńskiego.

Kobiety u Szekspira są małowowne Najtrudniejsza rola — Hamlet

Amerykański historyk literatury, prof. Crock zadał sobie trudu by obliczyć, której z ról w dramatach Szekspira najtrudniej się nauczyć, która mianowicie ma najdłuższy tekst.

Okazało się, że i według tego badania statystycznego, najtrudniejsza rola

szekspirowska, to marzenie każdego a która — Hamlet. Tekst jego roli liczy dokładnie 1569 wierszy. „Na drugim miejscu” znajduje się król Ryszard II z 1169 wierszami, następna rola pod względem ilości materiału do zapamiętania — to postać Otella — 888 wierszy

WALCZA
z **OBSTRUKCJĄ**
Przeczyszczające pigułki **ALDOZA**, znak ochronny „GORAL”. Działają łagodnie. Sposuje się przy nadmiernej otyłości. Próbnepudełko o 5 sztuk w cenie 0.15, a 15 sztuk 0.40

NOWE „NAJ”: najbrudniejsze miasto świata

Ameryka nie ustaje w zaskakiwaniu Europy coraz bardziej niesłychanymi rekordami. Ostatnio np. Ameryka nie zdołała „ustalić”, że na terenie U. S. A. znajduje się najbrudniejsze miasto świata. Był nim doniedawna Pittsburgh, wyprzedzony jednak został „według ostatnich danych” przez Cleveland, również wielki ośrodek przemysłowy.

Ze stale dymiących setek kominów tego miasta splywa na Cleveland bez przerwy czarna chmura sadzy. Rocznie 50.000 ton sadzy osiada na clevelandzkich ulicach, domach, zasłonach okiennych, ludzkich ubiorach itp. Wynikające stąd szkody przeliczyli praktyczni Amerykanie na okrągłe dolary, a trzymali przy tym kwotę 10 milionów dolarów rocznie. Oczywiście szkód na zdrowiu ludzi i zwierząt, nie zdolano obraćować.

Skutki panowania sadzy są takie, iż w mieszkaniach Clevelandu należy zmieniać firanki i zasłony przynajmniej raz w tygodniu. Męski kołnierzyk, świeżo uprany i idealnie biały, pozostaje czysty najdłużej do 2 godzin... Bielizna, pościel itp. — maksimum — 1 dzień...

Ostatnio powołano w związku z tymi wszystkimi objawami specjalną fachową komisję, która ma opracować plan walki z brudem w najbrudniejszym mieście świata, Cleveland.

każdy zarobi
gold

OSTRZA
GERLACH

Ubrania z masy papierowej

W Peryw (USA) uruchomiona została niedawno fabryka masy papierowej na ubrania. Doświadczenia wykazały, iż masa nadaje się do wyrobu ubrań gładkich lub w paski, natomiast kratka i kropki w materiale są jeszcze nieosiągalne.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZŁYMI
KOWALSKINA
sposuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY i KATARZE

Charakterystyczną jest według tych obliczeń rzeczą, że kobiety szekspirowskie mają role na ogół daleko krótsze od męskich. Największy tekst przypada Kleopatrze — 600 wierszy, Desdemona ma tylko 389 wierszy do mówienia, lady Mackbeth — tylko 261, a Julia — zaledwie — 97, co wydaje się już cyfrą niewiarygodnie małą. Wystarczy sprawdzić!

Czy umie pan(i) czytać?

Zdać się wam, że tak, a jednak -- nie! -- odpowiada prof. Buswell

Smiało rzec można, że jedną z najciekawszych rewelacji naukowych, jaką ostatnio dokonano w Ameryce, jest stwierdzenie, że — ludzie nie umieją czytać. Nie idzie w tym wypadku o treść, o zrozumienie intencji autora, no to jest wyłącznie kwestią inteligencji i szybkości orientacji, ale o najpospolitszą sztukę czytania, jakiej używamy się od pierwszej klasy w szkołach.

Wykazał to Guy T. Buswell, profesor uniwersytetu w Chicago. I to gdzie? Właśnie w Ameryce, gdzie ludzie polykają fantastyczną ilość dziełników, magazynów, wszelakich periodyków, gdzie nakłady książek osiągnęły rekordową wysokość w stosunku do nakładów w zmizerowanej Europie. Zresztą odkrycie prof. Buswella tyczy się nie tylko krajów amerykańskich. Jego zdaniem ludzie na całym świecie czytają błędnie, nieekonomicznie i nieselowo.

W laboratorium uczonego chicagowskiego stoi nieznanymi szerszemu ogółowi aparat, wypróbowany przez czynników miarodajnych. Czytelnik, który stanowią w danej chwili obiekt eksperymentu prof. Buswella, siada wygodnie w fotelu naprzeciw ścianie, na której umieszczony jest tekst. Obok znajduje się aparat do zdjęć filmowych, na prawo i lewo od głowy czytelnika znajdują się dwie aparaty, które za pośrednictwem zwierciadeł utrwalają każdy ruch oczu człowieka, poddanego doświadczeniu. Ruchy te zdejmuje równocześnie na taśmę filmową specjalny aparat.

Pacjent w laboratorium czyta tekst. Gdy już skończył, prof. Buswell wyświeca nakręcone przez ten aparat filmy w specjalnym przeniesionym urządzeniu, które wskazuje się rzadko, ustawienie przerywanym, nieregularnym przeskokami.

— Każda z tych linii odpowiada przeczytanemu wierszowi. Każdy prze-

skok wykazuje, jak często i ile razy przerywały się oczy z jednego słowa na drugie, z jednego zdania na następne — objaśnia prof. Buswell.

— Nie wiedziałem, że moje oczy tak skaczą podczas czytania. Odnosiłem wrażenie, że czytam płynnie i systematycznie — odpowiada zdumiony czytelnik.

Ale prof. Buswell uśmiecha się septycznie. Tak mniemają o sobie wszyscy. A jednak filmy nakręcone są chyba najwierniejszym dowodem, że oczy nasze skaczą nieregularnie podczas zapoznawania się z tekstem, że zaledwie na ułamek sekundy zatrzymują się bez pauz, nie utrwalalibyśmy wzrokiem w pamięci ani jednego słowa.

Ale takie „skaczące“ czytanie jest nieumiejętne i nużące. Opanowując znaczenie liter i składanie zgłosek w 8 — 10 roku życia, nie czynimy później żadnych postępów, mimo największej wprawy. Przerwy między przeskokami o zu nie powinny trwać dłużej, jak 1/6 sekundy, trwają jednak ponad pół sekundy.

Jak temu zaradzić? Otóż prof. Buswell twierdzi, że trening powinien szkolić nasze oczy w tym kierunku, aby ogarniały od razu całe zdania, względnie całe wiersze. Uczony opracował już swoją metodę czytania dla dorosłych i wykazał, że jest ona racjonalna. Po-

pierwszej godzinie nauki umie „pacjent“ w ciągu pół godziny czytać po 200 słów na minutę, a na końcu kursu ogarnia wzrokiem 350 słów na minutę, nie odczuwając najmniejszego zmęczenia. Poście przeskoków wzroku zmniejsza się o 2/3. Podczas gdy nierutynowa czytelnik robi przeciętnie oczyma podczas czytania normalnej strony w książce 240 przeskoków, z których 150 jest zbędnych, to po metodycznym ćwiczeniu się w ogarnianiu wzrokiem całego zdania od razu, czytelnik po kursie u prof. Buswella zaoszczędza sobie tej fadygi wzroku, no i sporo czasu.

— Proszę mi wierzyć — oświadcza prof. Buswell — że nieumiejętność czytania u ludzi inteligentnych i dorosłych datuje się jeszcze z czasów szkolnych. Zdaniem jego wszystkiemu winna nieszczęsna metoda głośnego czytania w pierwszych latach nauki szkolnej. W ten sposób u rza się dzieci czytać tak jak mówią, zahaczając wzrokiem tylko o jedno słowo. A tymczasem wytrenowany wzrok może objąć od razu całe zdanie, względnie cały wiersz.

Opinię prof. Buswella podzielała także inni uczeni amerykańscy zwłaszcza kolegium profesorów w Harvard i Dodge w stanie Kolumbia, przepagując konieczność gruntownej reformy nauki czytania w szkołach.

Uwaga murarze i betoniarze!

Sląski Instytut Inżynierów-Przemysłowców w Katowicach projektuje na 5 lutego 1939 r. otwarcie

6-cio tygodniowego Kursu WYROBU SZTUCZNEGO KAMIENIA, WYPRAW FASADOWYCH I TEREZZA,

którego program obejmuje wykłady teoretyczne i ćwiczenia w warsztacie.

Opłata za cały kurs — łącznie z materiałami — wynosi zł. 66. i wpisowe zł. 5.

Ze względu na ćwiczenia w warsztacie, Dyrekcja Instytutu ograniczyła miesiąc, wobec czego ze zgłoszeniami należy się spieszyć.

Termin zgłoszeń upływa z dniem 7 lutego 1939 r.

Zgłoszenia skutecznie można listownie i osobiście w sekretariacie Instytutu, Katowice, ul. Karasińskiego, 3 pokój nr. 28, codziennie w godzinach od 8-maj do 15-tej w sobotę od 8-maj do 13-tej.

Prospekty na żądanie wysyła się bezpłatnie.

Książki nawijane na walec

Jedno z nowojorskich wydawnictw zapowiada wypuszczenie na rynek nowego typu książki, który będzie czymś zupełnie odrębnym w dziedzinie książeczek. Powieść, która ukazuje się w nowej formie, wydrukowana zostanie na wąskim papierze, nawiniętej na walec. Przy czytaniu odwijają się wstęgi z jednego walcika, jednocześnie zaś nawijają się ona na drugi walec; na jednym zostaje więc nieprzeczytana część, a drugą — już czytana. Oba walece znajdują się w kapsułkach. Czy ten dość ekscentryczny pomysł oparty zresztą na dawnych wzorach egipskich papyrusów, przyniesie sukces, pozostaje do przemyślenia.

—o—

M/S PIŁSUDSKIM

PO SŁONCE POŁUDNIA

Gdynia — Lisboa — Palermo — Neapol — Tripolis — Ceuta — Gdynia.
7 — 30 kwietnia. Cena od zł. 660.—

FRANCOPOL Katowice, Mieleckiego 10
Warszawa, Mazowiecka 9, tel. 570-30

EDGAR ALLAN POE

OKULARY

NOWELA ODRZUCONA.

Dokładnie przed 100 laty, Edgar Allan Poe, początkujący literat, wręczył je, nenu z wydawców czasopisma w Radcliff II opowiadań z „Folio Club“, który istniał tylko w wyobraźni autora.

Spośród tych opowiadań zwrócono autorowi 10 po kilku latach, jako nie nadające się do druku.

Jedenaste opowiadanie zginęło i odnaleziono je dopiero teraz, w stosie żółtych starości papierów. Drukujemy je ponownie.

Wiem ciotkę, która posiadała barokowe romantyczne usposobienie. Gdyby słowo romantyczność nie było dotąd w żadnym słowniku, moja ciotka wynalazłaby je z pewnością. Gdy liczyła 19 lat, dała kosza pewnemu baronetowi, którego dochód wynosił 10 tysięcy funtów rocznie i wyszła za męża z miłości, za człowieka, który nie posiadał.

Nigdy nie mogłem się dowiedzieć z czego się to małżeństwo utrzymywało przez dwadzieścia miesięcy, to znaczy do czasu, gdy mąż jej został zabity w Hiszpanii.

Pozostawił on „niepocieszona“, jak głosił napis na marmurowym nagrobku: żona i córce. Napis na marmurowej płycie nie kłamał. Mrs. Lorraine nosiła czarne suknie aż do swojej śmierci i używała tylko białych chusteczek do nosa. Spadek otrzymany po dolekim krewnym umożliwił jej niezależne i spokojne życie. Wdowa wyprowadziła się do pięknego domku w Richmond, położonego wśród obszernej łąki opadającej łagodnie w kierunku Tamizy.

W domku tym, mieszkała ona ze swoją córką Lucy, której złote włosy własnoręcznie zakreślała wieczorem w piękne loki.

Gdy Lucy liczyła 7 lat, była najrozkoszniej naiwnym stworzeniem ja-

kie udało mi się kiedykolwiek spotkać. Nigdy nie zapomnę rozmów z nią na werandzie, do której słabo tylko dochodziło dzienne światło.

W tym czasie wyjechałem na dłuższy okres z Richmond i udałem się w podróż dokoła świata. Ale wspomnienie pary błękitnych oczu nie chciało mnie opuścić. Widziałem je, jak kwitły na śniegach zbocza Mont Blanc i na przyciemnionej widowni mediolańskiej Scali.

Gdy wróciłem do domu, dowiedziałem się, że Lucy zaręczyła się z Jerzym Fanshawe. Fanshawe był najbrzydszym, najbardziej odrażającym i najbardziej niebezpiecznym spośród śmiertelników. Rychło dowiedziałem się, że narodziło tego uczucia należy szukać w smutnej przygodzie, która się jednak szczęśliwie zakończyła.

Mrs. Lorraine i jej córka odbywały spacer powozem. Nagle konie spłoszyły się i woźnica nie mógł sobie z nimi poradzić. Szczęśliwym trafem, powtarzam szczęśliwym, aczkolwiek ja byłem innego zdania, przejeżdżał wtedy konno jakiś gentleman. Oczywiście pośpieszył on z pomocą i wyratował oboje damy z onresji. „Rycerz“ zawiadł się następnego dnia w willi, aby zapytać o zdrowie pań. Pytał o nie codziennie przez całe lato. Biedna pani Lorraine była niemałym zdumiona, gdy 1 sierpnia Fanshawe zjawił się w willi, z kilkoma polowanymi kurapatkami i proziejącą oślubieniem jej córki. Zdumienie jej wzrosło bardziej, gdy córka oświadczyła, że chce poślubić „włosa rycerza“ nawet wbrew woli matki.

Jerzy Fanshawe nie posiadał ani jednej zalety, która mogłaby go pasować na rycerza serca młodej dziewczyny. Śmiało się — wyglądało to tak, jak gdyby komuś groził i w ogóle był wiel-

ce komiczną postacią. Nie czytał nigdy żadnych książek, a nawet nie umiał się przysłuchiwać rozmowie.

Zaręczyny miały bez niespodzianek i wyznaczono już datę ślubu.

Jerzy Fanshawe był zaręczonym z zegarkiem w ręku. Jego odwiedziny odbywały się stale w określonych godzinach i nie zdarzyło się nigdy, aby przy szedł o pięć minut za wcześnie lub za późno.

Pewnego dnia otrzymał on wezwanie z sądu do stawienia się w charakterze świadka na rozprawie przeciwko kłusownikom. Ponieważ rozprawa w sądzie mogła się przeciągnąć, narzeczony postanowił uprzedzić panie, że się spóźni. Wyjechał z domu przed południem, jadąc konno do sąsiedniego miasteczka. Droga prowadziła obok domu pań Lorraine, wobec czego Fanshawe postanowił zaoszczędzić kosztów na umyślnym i osobiście powiadzić paniom o wyjeździe. Zatrzymał konia przed domem, zeskoczył i wszedł na werandę, kierując się do salonu, skąd dobiegał eichy dźwięk harfy Lucy. Jerzy zbliżył się do miejsca, gdzie siedziała moja uroczą kuzynka. Załuzie były wysoko podniesione i dom był pełen słońca, gdy narzeczony tak nieoczekiwanie pojawił się w salonie. Lucy przerwała grę i przerażona zerwała się z miejsca. Fanshawe był gentlemanem i nie chciał przeskądzać w grze. Zbliżył się do narzeczonej, wziął ją delikatnie za rękę i zaprowadził na jej zwykłe miejsce przy oknie. Lucy splonęła jak róża, wyrwała dłoń z ręki narzeczonego i stanęła jak przyrośnięta do ziemi.

Jerzy zwrócił uwagę na to dziwne zachowanie się i doszedł do wniosku, że to wczesna wizyta wyprowadziła Lucy z równowagi. Żegnając się zapytał:

— Dlaczego nosisz okulary, Lucy?

Lucy nie odpowiedziała, tylko szybko wbiegła po schodach do pokoju swej matki, krzyżąc przeraźliwie:

— Widziałam go!... Widziałam go!...

I z płaczem przytuliła się do matczynej piersi.

— Kogo? — zapytała pani Lorraine, posądzając, że był to albo złodziej albo nowy wielbiciel Lucy.

— Widziałam Jerzego Fanshawe, — powiedziała Lucy, płacząc.

— To wszystko? — zapytała zdumiona matka.

— Tak, — kręciła dziewczyna. — Nie widziałam go przecież dotąd... Ale teraz, gdy go widziałam, nie mogę go poślubić...

Sprawa przedstawiała się następująco

Lucy była bardzo krótkowzroczna i aby pokonać trudności z odczytaniem partytur Rossoniego lub Mozarta, kładła okulary. Oczywiście wówczas, gdy nikt tego nie widział. Krótkowzroczność Lucy była przez obydwie kobiety ukrywana tak starannie, jak ukrywano bywa przez szanowaną i listnie fakt zaliczania np. do swego grona mordercy. Lucy szła przez życie widząc zaledwie połowę tego, co dane było oglądać innym ludziom. Całość uzupełniała fantazja.

Decyzja Lucy spędziła kamień z serca pani Lorraine, która jako matka uważała, że takie postępowanie zastąpić jednak na nagane. Lucy rzewnie płakała i wreszcie wyrzuciła matki stały się tak łagodnie jak pieszczoła.

Jerzy Fanshawe opuścił dom jako wolny człowiek, wynosząc stąd trzy cenne wskazania: przede wszystkim, aby nie odwiedzać damy swego serca przed śniadaniem, po drugie, aby się dowiedzieć uprzednio czy nosi ona szkła, a po trzecie wreszcie, by go narzeczona uprzednio dokładnie obejrzała przez szkła, których stale używa.

P. S. Odwiedziłem Lucy. Wzwała zachwycająco Mrs. Lorraine nazywała „ciężką dziewczyną“.

P. S. II Dziś rano poślubiłem Lucy. Przyjrzała mi się uprzednio przez szkła.

EDGAR ALLAN POE.

Tungsram-Serwice. Badanie lamp radiowych wszelkich typów. Radioaparaty „Electra“ od 150 zł.
Sosnowiec, Targowa 15a „ELEKTRO-CENTRUM“ Tel. 61539

Czy prawo kaduka znajdzie zastosowanie Polemika francusko-włoska na temat kolonii

Jeszcze do niedawna Francja zachowywała zupełny spokój. Nie reagowała na ataki z zewnątrz. Prasa notowała wprawdzie wszystkie wycieczki pod adresem Francji, ale poważniejsi publicyści nie spali się nawet na polemiczny artykuł. Opinia publiczna i rząd lekceważyli wystąpienia antyfrancuskie. Dopiero po Monachium, gdy Włochy zaczęły co raz głośniej wysuwać pretensje terytorialne, opinia francuska zareagowała. I rzecz znamienna: bynajmniej nie tak mocno, jakby się można było spodziewać. Gdyby ktoś chciał szukać wytłumaczenia tego faktu znalazłby go bardzo łatwo. Wystarczy pomówić z przeciętnym Francuzem, by stwierdzić, że lekko sobie waży wszystko, co pochodzi z drugiej strony Alp. Jest to lekkomyślne, ale poglądem ma swoją tradycję i trudno go wykorzenić. Znalazł swój najbardziej jasny wyraz w oświadczeniu o wartości żołnierza włoskiego. Pogląd absolutnie błędny, ale rozpowszechniony.

Przez kilka dni prasa francuska „używała” sobie. Pisała o Włoszech, co się jej tylko żywnie podobało. Później czynniki urzędowe, w drodze przywziętej, zahamowały te wysoki. Dziś więc toczy się niemal wersalska polemika. Ale to nie tylko polemika. Prasa francuska podjęła obronę praw do posiadanych kolonii i równocześnie zaczęła się dokładniej interesować Włochami.

Mamy więc bardzo ciekawe, czasem wręcz sensacyjne artykuły o położeniu Włoch, o sytuacji w poszczególnych koloniach. Te, noszące wszystkie cechy obiektywizmu, doniesienia wywierają wielki wpływ i bodają, że spełniają lepszą rolę, niż jakakolwiek propaganda. Najbardziej interesujące artykuły można znaleźć we francuskiej

Pantera rzuciła się NA KSIĘCIA.

Księżę, następca tronu księstwa Johore, w czasie przechadzki w pałacowym ogrodzie zoologicznym napadnięty został przez panterę. Zanim przerażeni dozorca wybiegł do powalonego na ziemię księcia pantera zdążyła zadać mu dotkliwie rany na piersiach i plecach.

Ciężko poranionego księcia oddano pod opiekę lekarzy. Panterę, która jak się okazało była wściekła, zastrzelono.

—*X*—

UWAGA FRYZJERZY!

Czyniąc zadość życzeniu szerokiej sfery rzemieślniczej,
ŚLĄSKI INSTYTUT RZEMIEŚLNICZO-PRZEMYSŁOWY W KATOWICACH organizuje następujące kursy dokształcające zawodowe:

- 1) ONDULACJI WODNEJ,
- 2) ONDULACJI ŻELAZKOWEJ,
- 3) CHARAKTERYZACJI TEATRALNEJ,
- 4) TLENIEŃ I FARBOWANIA WŁOSÓW
- 5) KOSMETYCZNY.

Szczegółowych informacji zasięgnąć można w sekretariacie Instytutu w Katowicach, pl. Krasińskiego 3, pokój nr. 28, codziennie w godzinach od 8-mej do 15-tej, w soboty od 8-mej do 13-tej.

pracie kolonialnej, zarówno codziennej, jak i periodycznej.

Szerokim echem odbił się ostatnio artykuł wiceprezesa syndykatu prasy kolonialnej, Jerzego Joutel, o roli Francji w Afryce. Autor, jeden z najlepszych znawców kolonialnych, mówi o roli cywilizatorskiej Republiki, podkreśla wysiłki i niezliczone ofiary, nie mówiąc już o kapitałach. Na piaskach pustynnych zbudowała Francja miasta dające należyta opieką tubylców, Zdobyczej pozycji na kontynencie afrykańskim Francja nikomu nie ustąpi. Na wiążąc do włoskich pretensyj do Dżibuti, p. Joutel pisze: „Dżibuti jest jednym z najwspanialszych dzieł francuskich w Afryce i rola jego nie ogranicza się do portu, jest to łącznik na wielkim szlaku ze Wschodu na Zachód, jest to punkt obserwacyjny i centrum promieniowania kultury francuskiej od morza Indyjskiego aż po Singapore przedpokój Pacyfiku”.

Wskazując dalej na znaczenie kolej Addis—Abeba—Dżibuti, p. Joutel między wierszami daje do zrozumienia, że Włosi prawem kaduka chcą zagarnąć tę kolej wraz z portem, by w ten spo-

sób powetować sobie wszystkie straty poniesione w Abisynii.

Abisynia przyniosła bowiem dotychczas Włochom wyłącznie rozczarowanie. Prasa kolonialna skrzętnie notuje wszelkie wiadomości pochodzące stamtąd, a posiada ich bardzo wiele. I tak np. wspomniany już p. Joutel w innym miejscu tłumaczy dlaczego tak katastrofalnie spadł eksport z Abisynii. W okresie kryzysu światowego w roku 1935 wyrażał się on cyfrą 50.000 ton, podczas gdy za 9 miesięcy roku 1938 eksport wyniósł... 308 ton. Przyczyna leży w szalonym wyniszczeniu kraju.

Autor twierdzi: „il n'y a plus de trafic“ (nie ma więcej handlu). „Tu bylewy nie chcą sprzedawać Włochom, ma się tu do czynienia z pewnym rodzajem strajkiem, gdyż dyktowane przez władze ceny uważają za zbyt niskie.

Te okolice kraju, północne i zachodnie, są zdewastowane, zniszczone przez iperyt. To jest dziś ziemia martwa. Tego rodzaju artykuły spotyka się niemal codziennie w prasie kolonialnej.

M. M.

Klejnoty królowej Saby sprzedane w Nowym Jorku

Królowa Saba musiała przecież posiadać klejnoty. Wprawdzie od czasu, gdy la gendarna władczyni panowała nad swym ludem, upłynęło już kilka latnych wieków i niewiadomo, czy klejnoty, które kiedyś zdobiły królewskie jej czelo, ręce i przewąby nóg, dziś jeszcze istnieją. Niech się o to sprzeczną historycy.

Nie mniej faktem jest, że pewien boy hotelowy w Nowym Jorku zaufał zbieraczowi antycznych amuletów i precjozów klejnoty królowej Saby... tania za jedne 5 dolarów.

A rzecz najdziwniejsza, że chłopak nie kłamał. Ozdobiona tymi klejnotami co wieczór w jednym z teatrów nowojorskich występowała artystka, Ruth St. Denis, kreująca rolę królowej Saby. I pomyśleć, że zbieracz amuletów i klejnotów antycznych nie skorzystał z jedynej okazji nabycia tak bezcennego skarbu za jedne 5 dolarów. Chłopiec hotelowy, który skradł klejnoty za tysiąc zamieszkujucej w hotelu, w którym usługiwał, musiał pójść tłumaczyć się przed sędzią z brzydkiego postępków.

Najtańszy gmach ambasady

Jednym z najpiękniejszych pałaców w Rzymie jest pałac Farnese. W tym gmachu mieści się ambasada francuska. Jest to z pewnością gmach ambasady na świecie, gdyż roczny czynsz wynosi... 5 franków. Ta suma ma oczywiście swoją historię. Ambasada francuska mieści się w pałacu Farnese od kilkunastu lat. W 1911 roku rząd francuski postanowił nabyć na własność pałac.

Włosi zgodzili się, ale pod warunkiem, że kupno obowiązuje tylko na 25 lat. Za-

uzono się na ten warunek i gmach przeszedł na własność Francji. Po 25 latach Włosi zażądali zwrotu gmachu ambasady. Frank w międzyczasie spadł gwałtownie. Rząd francuski wystąpił z kontrproponcją oddania Włochom na własność gmachu w Paryżu gdzie mieści się ambasada Italii. Obie strony zgodziły się na nowy status i oddał ambasada francuska w Rzymie płaci rocznie tylko 5 franków, jako zwrot kosztów stemplowych przy zawarciu układu.

Powietrze w górach jest 100 razy czystsze niż w mieście

Badania naukowe, których zadaniem było ustalenie stopnia zanieczyszczenia powietrza, którym oddychamy w wielkich miastach, stwierdziły, iż przeciętnie w 1 cm. sześć. powietrza miejskiego znajduje się do 10.000 cząstek kurzu.

Rzecz jasna, że są to zasadniczo rozsadniki różnych chorób i działalność ich jest bardzo szkodliwa dla organizmu ludzkiego. Z drugiej strony odpowiednie obserwacje w niektórych wyso-

kogórskich ośrodkach sportów zimowych dowiodły, że zimą powietrze w tych okolicach zawiera mniej więcej do 100 cząstek kurzu, jest więc 100 razy czystsze od powietrza, którym my oddychamy.

Jeżeli uwzględnić ten naukowo stwierdzony fakt, to rozumiemy się stajemy, iż uprawianie sportów zimowych w górach przynosi mieszkańcowi wielkie go miasta poczucie całkowitego odrodzenia fizycznego i duchowego.

Muzeum okropności URZĄDZONE PRZEZ T-WO WALKI Z OPIUM.

Jest nim muzeum otwarte niedawno przez zreszeszenie włączając z nami opiumowania się. Wśród eksponatów mieszczą się zrobione z wosku twardy pałacy opium, odlażące z taką plastycznością stany psychiczne pałacza, że wielu widzów doznaje wstrząsu nerwowego na widok strasznych skurezów tarzyl nałogowego opiumisty.

W innym dziale pokazano narzędzia tortur, przy pomocy których rządy rewolucyjne w poszczególnych prowincjach usiłowały zwalczać straszny, degenerujący nałóg.

Część tych tortur stosuje się jeszcze dzisiaj. Jest to, jak oświadczył polski Amerykanin, który zwiedził szereg gólowo oryginalne muzeum prawdziwa „komora okropności“, groźniejsza od słynnego londyńskiego muzeum rzeczy straszliwych.

Nowa ważna placówka HANDLOWA W SOSNOWCU.

Z początkiem roku bieżącego powstała w Sosnowcu ważna dla życia gospodarczego placówka handlowa, a mianowicie: Biuro Rewizyjno - Powiernicze „Fides“ wł. Harlos i Tka czyk — Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 12 m. 6, telefon 61042.

Doświadczenie kierownictwa nowo powstałej firmy, spoczywające w rękach p. prof. gimn. handl. Harlosa, zapewnia solidne i szybkie załatwienie powierzonych firmie zleceń. Dział buchalteryjno - rewizyjny firmy przyjmuje prace związane z księgowością, jak założenie i prowadzenie ksiąg, sporządzanie i kontrola bilansów, rewizje, przeprowadzanie ugod, nadzoru i likwidacji. Dział organizacyjno-techniczny firmy poleca swe usługi przy: analizie i rewizji bilansów, rentowności, kalkulacji, sprawozdań, badania sprawności organizacyjnej i gospodarczej przedsiębiorstw, ekspertyzach handlowych, gospodarczych i buchalteryjnych, obliczeniach kosztów handlowych, finansowych, organizacji sprzedaży i księgowości.

Podstawą pracy działów: pośrednictwo przedstawicielstw firm zagranicznych, a w szczególności niemieckich, francuskich, angielskich i amerykańskich, sprawozdania i informacje rynkowe, opiniowanie spraw handlowych, dogodne źródła zakupów i sprzedaży w kraju i zagranicą jest nie tylko głęboka znajomość i bieżąca orientacja w sprawach gospodarczych, ale przede wszystkim utrzymywanie stałych stosunków z instytucjami życia gospodarczego w kraju i firmami zagranicznymi. Firma skutecznie: szybko i fachowo załatwianie formalności związanych z importem lub eksportem w Izbie Przemysłowo - Handlowej i Polskim Instytucie Rozrachunkowym (P. I. R.) Biuro inkasuje dla PP. Kupców i Przemysłowców wiarygodności od dłużników, którzy dobrowolnie ze swych zobowiązań płatniczych nie wywiązują się. Dla wygody klientów biuro podejmuje się przepisowywania na maszynie, powielania, tłumaczeń, które to prace wykonuje szybko i bardzo korzystnie. Firma przyjmuje administrację nieruchomości oraz załatwianie wszelkich innych spraw, wchodzących w zakres usług i prac powierniczych.

Niewątpliwie nowopowstałe przedsiębiorstwo, tak odpowiadające miejscowym potrzebom życia gospodarczego, zasłuży na zaufanie sfer kupieckich i przemysłowych i znajdzie ich szczerze poparcie.

Retusz czyli maquillage zimowy

gorączkowe tempo życia współczesnego, ciągły pośpiech, niehigieniczny tryb życia itd. nie przyszybiają się bynajmniej do zachowania świeżości i naturalnego rumieńca.

Kobieta dzisiejsza, pracująca zawodowo, a jednocześnie zajmująca się domem, przemęczona i anemiczna, zwraca się o ratunek do kosmetyków upiększających.

Wiadomym jest, że łuszczenie się skóry, jej nadmierna suchość tworze nie się wyprysków, krost i zmarszczek w większości wypadków są wynikiem niedomagań wewnętrznych. Najpierw więc należy usunąć owe niedomagania następnie przystąpić do racjonalnej pielęgnacji skóry, przy pomocy odpowiednich preparatów, zabiegów i przyrządów. Dopiero, gdy skóra jest zupełnie zdrową zastosować można higieniczne środki upiększające.

Kosmetyka nowoczesna zamiast sztucznego upiększania, stara się tylko umiejętnie pielęgnować naturalne piękno, poprawiając jedynie w sposób właściwy błędy, lub niedociągnięcia natury.

Dobrze wykonany retusz przywraca nam się do lepszego samopoczucia, zwiększa radość życia i dodaje kobiecie odwagi w różnych okolicznościach życiowych.

Sztuka umiejętnego upiększania jest bardzo trudna i wymaga dużego poczucia artystycznego, polegającego na scharmonizowaniu barw i linii.

Do środków upiększających należą przede wszystkim: krem beztłuszczowy t. zw. dzienny, higieniczny róż i puder, pomadka do warg, ołówek do brwi, kolorowa pasta na powieki, higieniczny lakier do paznokci, a dla pań o cerze wybitnie tłustej płyn matujący pod puder.

Racjonalny zabieg upiększający składa się z trzech aktów: 1) oczyszczenia, 2) zabiegu właściwego, 3) zakończenia.

Podstawową zasadą retuszu, podobnie jak i przy wszelkiego rodzaju zabiegach kosmetycznych, jest przestrzeganie bezwzględnej czystości. Dla-

tego też przed przystąpieniem do retuszu należy dokładnie skórę oczyścić przy pomocy wody i mydła, lub zmywaka dostosowanego do rodzaju cery (przy cerze tłustej — zmywak alkoholowy, przy cerze suchej — zmywak tłuszczowy), po czym twarz osuszyć.

Dobrze zrobiony retusz polega przede wszystkim na estetycznym upiększaniu poszczególnych części twarzy, tak, aby stanowiły one harmonijną całość.

Wszystkie środki upiększające muszą być indywidualnie dobrane do charakteru skóry, zależnie od tego czy jest ona matowa, blada, z rumieńcami, śniada lub opalona oraz dostosowane do kształtu twarzy, który może być owalny, lub okrągły.

Rozróżniamy ponadto kilka rodzajów retuszu, a w szczególności retusz dzienny i wieczorny, oraz retusz zimowy i letni.

Poza tym na specjalne uwzględnienie zasługuje retusz dla pań noszących okulary.

Najbardziej aktualnym obecnie jest retusz zimowy i dlatego omówimy go obszerniej.

Zimno, mróz, wiatry oraz śnieżyce działają bardzo szkodliwie na skórę, na wet najstaranniej pielęgnowaną. Dla tego też w okresie miesięcy zimowych należy przy upiększaniu stosować jako podkład pod róż i puder krem tłuszczowy, odżywczy. Będzie on stanowił warstwę ochronną skóry przed działaniem

wplywów atmosferycznych.

W tym okresie czasu, zarówno na dzień, jak i na wieczór, stosuje się róż tylko w galaretkę i w niewielkiej ilości, gdy mróz i wiatr same przez się powodują zaróżowienie skóry.

Puder winien być w kolorze jednolitym, a pomadka do ust w celu ochronnym, tylko tłusta.

W okresie karnawału, oraz przyjęć i zabaw zimowych, bardzo szpecącym panie defektem są pozostałości letniej opalenizny na skórze. Specjalnie uwydatnia się to przy sukniach dekoltowych i odsłoniętych ramionach.

Ślady opalenizny można stosunkowo szybko i łatwo usunąć przy pomocy specjalnych zabiegów złuszczeniowych i wybielających. Te ostatnie wykonywane są obecnie przy pomocy natrysków tlenowych, które równocześnie zjedrniają skórę.

Kardynalnym warunkiem racjonalnego upiększania jest gruntowne oczyszczenie skóry z retuszu przed udaniem się na spoczynek. W tym celu należy bez względu na rodzaj cery zmyć twarz jednym ze zmywaków tłuszczowych, następnie dopiero zastosować 30 roku życia, względnie młodsze o cerze zwiotezalej, skłonnej do zmarszczek itp. winny po oczyszczeniu skóry z retuszu stosować na noc odżywczy krem przeciwmarszczkowy.

DR. JULIA ŚWITAŁSKA.

Lepiej spłonąć w ogniu — niż rumieńce wstydu

Pewien zgryźliwy filozof powiedział, że człowiek tylko tym się różni od małpy, że więcej jak ognia boi się śmieszności. Opinia ta w swej drugiej części znalazła całkowicie potwierdzenie w czasie niedawnego pożaru jednego z londyńskich salonów fryzjerskich. Wskutek krótkiego spiecia powstał pożar, który w mgnieniu oka objął baze rię wykwińskiego salonu.

Wybuchła nieopisana panika. Pod

czas gdy znaczna część personelu wybiegła na ulicę, panie, klientki zakładu z namydlonymi głowami, częściowo tylko ubarwionymi włosami zbiły się w kącie płonącego lokalu i nie chciały za żadną cenę w „takim stanie“ wyjść na ulicę w obawie przed śmiesznością. Straż pożarna musiała wytworne klientki przemocą ratować z niebezpiecznej sytuacji.

Kurs delorycji okien wystawowych

Na najbliższą przyszłość projektuje ŚLĄSKI INSTYTUT RZEMIEŚLNICZO-PRZEMYSŁOWY W KATOWICACH

specjalny 6-cio tygodniowy KURS URZĄDZANIA WYSTAW KLAPOWYCH

Wszelkich bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje sekretariat Instytutu w Katowicach, ul. Krasińskiego 3, pokój nr. 28, codziennie w godzinach od 8-mej do 15-tej, w soboty od 8-mej do 13-tej.

369 nowych instrumentów Z TEGO 12 MOŻLIWYCH.

Jeden z paryskich zakładów wydawczych, znany ze swych doskonale i zawsze z uwzględnieniem ostatnich zdobyczy opracowanych dzieł o rozwoju sztuki muzycznej, stwierdził w wydanym na rok bieżący almanachu muzycznym, że w ostatnich 10 latach wynaleziono na całym świecie 369 zupełnie nowych instrumentów muzycznych.

Z tej wielkiej ilości rozmaitych brząkał, świstawek itd., zaledwie 12 instrumentów posiada jaką taką wartość i może być użyte w zespołach muzycznych lub w muzyce solowej.

Zatruty jadem „Czarnej Wdowy“

W ostatnim czasie Kalifornia nawiędzona została przez plagę pajaków z gatunku przezwane „czarną wdową“. Jest to najbardziej jadowity rodzaj pajaka, którego ukąszenie jest bezwzględnie śmiertelne.

Jeden z uczonych amerykański t. Drummond, złowił „czarną wdowę“ i umieścił ją w swym laboratorium, by przeprowadzić badania nad składnikami trucizny, jaką zawiera w sobie nęga nizm pajaka. Przeprowadzając pewnego dnia doświadczenie z groźnym owadem, nie ubezpieczył sobie ręk i wskutek ukąszenia w ciągu kwadransa zmarł.

HUMOR

BRATNIA DUSZA.

Włamywacz: — Pieniądze albo życie!

Kasjer: — Weź pan przede wszystkim na miłość boską te książki kasowe, bo jutro ma być inspekcja, a książka, rozumie pan, nie są w porządku.

KŁOPOTY KRYSI.

Mała Krysią znów grymasi przy obiedzie. Nie pomagają namowy i per swazje.

— Inne dzieci — mówi matka — byłyby szczęśliwe, gdyby miały połowę tego krupniczku.

— Ja też — wzdycha Krysią.

NIC NIE POMAGA

Pewną matkę zapytywano dlaczego jej dzieci są zawsze takie smutne i za płakane.

— Nie wiem — odpowiedziała — bije je co chwila za to i gniewam się na nie a one mimo to nie chcą być wesole.

Już 165 lat jesteśmy razem i teraz zaczynasz flirtować z tym młodzikim!

A teraz, proszę państwa, usłyszmy 4 panów, znanych ze swej dystynkcji i elegancji, znakomity kwartet wokalisty z Panagrabaru!

ANGIELSKA ROZMOWNOŚĆ.

Lord John Littleman zwiedza półkę ziemską. John jedzie konno, a za nim w odległości 10 metrów jego służący. — Przejeżdżają przez most na Niagarze.

— Jim — odzywa się Littleman.

— Słucham jasnie pana.

— Czy lubisz befsztyk?

Tak jasnie panie.

Pojechali dalej. Zwiedzieli Amerykę wzdłuż i wszerz i wracają do rodzinne go kraju. Przejeżdżają znów przez most na Niagarze. W środku mostu lord się zatrzymuje.

— Jim?

— Słucham jasnie pana.

— A z czym?

— Z kartoflami.

Zostaw swoją siostrę w spokoju, słyszysz!

Jeżeli nie wolni mi jej nawet uderzyć, to gwizdę na całe życie rodzinne!

PILNE.

Proszę powiedzieć, ile mi pan policzy za wyrycie słowa „Amelia“ na mojej piersi?

Co pani mówi — że pani Pomidor ska — czy to prawda?

Ależ naturalnie — to pewne!

To przecież straszne — czy można u szom wierzyć?

Ależ jej wszystko można wierzyć. Co się właściwie stało?

No, umarła dziś w nocy!

DENTYSTA W AFRYCE. Ten przedni należy wyjąć!